

नमो नमो निम्मल दंसणस्स

आगमश्रुताणि (सटीकं)

भागः - ७

शुद्ध-

: संशोधकं सम्पादकश्च

मुनि दीपरत्नसागर

बालब्रह्मचारी श्री नेमिनाथाय नमः
नमो नमो निम्मल दंसणस्स
श्री आनंद-क्षमा-ललित-सुशील-सुधर्मसागर गुरुभ्योनमः

आगम सुत्ताणि (सटीक)

भागः-७

ज्ञाताधर्मकथाङ्गसूत्रं, उपासकदशाङ्गसूत्रं,
अन्तकदशाङ्गसूत्रं, अनुत्तरोपपातिकदशाङ्गसूत्रं,
प्रश्नव्याकरणदशाङ्गसूत्रं

:- संशोधकः सम्पादकश्चः :-

मुनि दीपरत्नसागर

ता. १४/४/२०००

रविवार २०५६

चैत्र सुद ११

४५- आगम सुत्ताणि-सटीक
मूल्य रु. ११०००/-

卐 आगम श्रुत प्रकाशन 卐

:- संपर्क स्थल :-

“आगम आराधना केन्द्र” शीतलनाथ सोसायटी विभाग-१,
फ्लेट नं-१३, ४-थी मंडल, ब्हायसेन्टर, खानपुर,
अहमदाबाद (गुजरात)

ज्ञाताधर्मकथाङ्ग सूत्रस्य विषयानुक्रमः

मूलाङ्कः	विषयः	पृष्ठाङ्कः	मूलाङ्कः	विषयः	पृष्ठाङ्कः
	श्रुतस्कन्धः-१			श्रुतस्कन्धः-२	
१-४१	अध्ययन-१ उक्षिप्तज्ञातं	७	-२२४	वर्गः-१ चमरेन्द्रअग्रमहिषी	२५२
-५४	अध्ययन-२ संघाटकं	८७		काली, राजी, रजनी, विद्युत, मेघा (पञ्च अध्ययनानि)	
-६१	अध्ययन-३ अण्डः	९९			
-६२	अध्ययन-४ कूर्मः	१०५	-२२५	वर्गः-२ बलीन्द्रअग्रमहिषी	२५६
-७३	अध्ययन-५ शैलकः	१०८		'शुभा' दि पञ्च अध्ययनानि	
-७४	अध्ययन-६ तुम्बकः	१२२	-२२६	वर्गः-३ धरणादिमहिषी	२५७
-७५	अध्ययन-७ रोहिणी	१२३		'दूला' दि ५४ अध्ययनानि	
-१०९	अध्ययन-८ मल्ली	१२९	-२२७	वर्गः-४ भूतानंदादिमहिषी	२५७
-१४०	अध्ययन-९ माकन्दी	१६४		'रुचा' दि ५४ अध्ययनानि	
-१४१	अध्ययन-१० चन्द्रमा	१७९	-२३३	वर्गः-५ पिशाचादिमहिषि	२५७
-१४२	अध्ययन-११ दावद्ववः	१८०		'कमला' दि ३२ अध्ययनानि	
-१४४	अध्ययन-१२ उदकज्ञातः	१८२	-२३४	वर्गः-६ महाकालेन्द्रमहिषी	२५८
-१४७	अध्ययन-१३ ददुरकः	१८६	-२३५	वर्गः-७ सूर्यअग्रमहिषी	२५८
-१५६	अध्ययन-१४ तैतली पुत्रं	१९२		'सूर्यप्रभा' दि ४ अध्ययनानि	
-१५७	अध्ययन-१५ नन्दीफलं	२००	-२३६	वर्गः-८ चन्द्रअग्रमहिषी	२५८
-१८३	अध्ययन-१६ अपरकङ्का	२०३	-२३७	वर्गः-९ शक्रअग्रमहिषी	२५९
-२०७	अध्ययन-१७ अश्वः	२३३		'पद्मा' दि ८ अध्ययनानि	
-२१२	अध्ययन-१८ मुमुमा	२४१	-२४१	वर्गः-१० ईशानेन्द्रमहिषी	२५९
-२१९	अध्ययन-१९ पुंडरीकः	२४८		'कृष्णा' दि ८ अध्ययनानि	

उपासकदशाङ्गसूत्रस्य विषयानुक्रमः

मूलाङ्कः	विषयः	पृष्ठाङ्कः	मूलाङ्कः	विषयः	पृष्ठाङ्कः
१-१९	१- आनन्दः	२६१	-४०	६- कुण्डकालिकः	३९८
-२८	२- कामदेवः	२८०	-४७	७- महाशतपुत्रः	३००
-३१	३- चुलनापिता	२९३	-५६	८- महाशतकः	३०९
-३३	४- सुरादेवः	२९६	-५७	९- नन्दानापिता	३१४
-३४	५- चुल्लशतकः	२९७	-७३	१०- लंड्यापिता	३१८

अन्तकदशज्ञ सूत्रस्य विषयानुक्रमः

मूलाङ्कः	विषयः	पृथाङ्कः	मूलाङ्कः	विषयः	पृथाङ्कः
१-६	वर्गः-१ गौतमआदि १० अध्ययनानि	३१७	-२२	वर्गः-५ 'पद्मावती आदि' १० अध्ययनानि	३३१
-९	वर्गः-२ 'अक्षोभा' दि ८ अध्ययनानि	३१९	-४०	वर्गः-६ 'मकारि' आदि १६ अध्ययनानि	३३५
-१४	वर्गः-३ 'अनीयशा दि' १३ अध्ययनानि	३२०	-४५	वर्गः-७ 'नंदा' दि १३ अध्ययनानि	३४२
-१७	वर्गः-४ 'जालि' आदि १० अध्ययनानि	३३०	-६२	वर्गः-८ 'कालि' आदि १० अध्ययनानि	३४२

अनुत्तरोपपातिकदशज्ञ सूत्रस्य विषयानुक्रमः

मूलाङ्कः	विषयः	पृथाङ्कः	मूलाङ्कः	विषयः	पृथाङ्कः
१-२	वर्गः-१ जालि, मयालि, उवयालि आदि १० अध्ययनानि	३५१	-१३	वर्गः-३ धन्य, मुनक्षत्र, ऋषिदास, पेल्लक, रामपुत्र, चन्द्र, पृष्टिम, पेदालपुत्र, पोडिल, वेहल्ल इति १० अध्ययनानि	३५३
-६	वर्गः-२ दीर्घसेन, महासेन, लथदंत आदि १३ अध्ययनानि	३५२			

प्रश्नव्याकरणाज्ञ सूत्रस्य विषयानुक्रमः

मूलाङ्कः	विषयः	पृथाङ्कः	मूलाङ्कः	विषयः	पृथाङ्कः
-	आश्रयद्वार [श्रुत०-१]		-	संवरद्वार [श्रुत०-२]	
१-८	अध्ययन-१, प्राणातिपातः	३६१	-३५	अध्ययन-१ अहिंसा	४५८
१२	अध्ययन-२, मृपावादः	३८६	-३७	अध्ययन-२ मत्यं	४७३
१६	अध्ययन-३ अदत्तादानं	४००	-३८	अध्ययन-३ दत्तानुज्ञा	४८२
२०	अध्ययन-४ अत्रह्यं	४२४	-४३	अध्ययन-४ ब्रह्मचर्यं	४९०
२५	अध्ययन-५ परिग्रहः	४५०	-४८	अध्ययन-५ अपरिग्रहः	५०३

समाविष्टाः आगमाः

- (१) ज्ञाताधर्मकथाङ्गसूत्रम्
- (२) उपासकदशाङ्गसूत्रम्
- (३) अन्तकृद्दशाङ्गसूत्रम्
- (४) अनुत्तरोपपातिकदशाङ्गसूत्रम्
- (५) प्रश्नव्याकरणदशाङ्गसूत्रम्

આર્થિક અનુદાતા

-પ.પૂ. માલવભુષણ તપસ્વી આચાર્યદેવ શ્રી નવરત્નસાગર સૂરીશ્વરજી મ.સા.ની પ્રેરણાથી શ્રી લાલભાઈ દેવચંદ શાહ તરફથી - નકલ એક.

-પ.પૂ. સરળ સ્વભાવી-શ્રીમદ્ ભગવતીસૂત્ર વ્યાખ્યાન પદુ આચાર્યદેવ શ્રી નરદેવસાગરસૂરીશ્વરજી મ.સા. તથા પૂજ્યશ્રીના શિષ્યરત્ન તપસ્વી ગણિવર્યશ્રી ચંદ્રકીર્તિસાગરજી મ.સા.ની પ્રેરણાથી શ્રી પુરુષાદાનીય પાર્શ્વનાથ શ્વે. મૂર્તિ. જેન સંઘ, દેવકીનંદન સોસાયટી, અમદાવાદ તરફથી નકલ એક.

-પ.પૂ. શાસન પ્રભાવક-કિયારાગી આચાર્યદેવશ્રી વિજય ઋચકચંદ્ર સૂરીશ્વરજી મ.સા.ની પ્રેરણાથી એક સદ્ગૃહસ્થ તરફથી નકલ એક.

-પ.પૂ. સાહિત્યપ્રેમી મુનિરાજ શ્રી સર્વોદય સાગરજી મ.સા.ની પ્રેરણાથી-“અચલગચ્છાધિપતિ પ.પૂ.આ.ભ.શ્રી ગુણસાગરસૂરીશ્વરજી મ.સા.ના શિષ્યરત્ન પ.પૂ. મુનિરાજ શ્રી ચારિત્રરત્નસાગરજી મ.ની ૧૯મી અઢાઈ નિમિત્તે-શ્રી ચારિત્રરત્ન ડા.ચે.ટ્રસ્ટ તરફથી નકલ એક.

-પ.પૂ. યેથાવૃત્ત્યકારિકા સાધ્વી શ્રી મલયાશ્રીજી મ.સા.ના શિષ્યા વ્યવહાર વિચક્ષણા પૂ. સાધ્વી શ્રી હિતજ્ઞાશ્રીજી મ.ની પ્રેરણાથી જેન આરાધના મંદિર-“જ્ઞાનખાતા” તરફથી નકલ એક.

-પ.પૂ. સૌમ્યમૂર્તિ સાધ્વીશ્રી સૌમ્યગુણાશ્રીજી મ.ની પ્રેરણાથી પ.પૂ. ગુરુમાતા-વાત્સલ્યમૂર્તિ સા.શ્રી રત્નત્રયાશ્રીજી મ.ની પંચમી પુન્યતિથિ નિમિત્તે શ્રીમતી લીલમબેન પ્રાણલાલ પી. દામાણી તરફથી નકલ એક.

-પ.પૂ. સ્વનામધન્યા સા. શ્રી સૌમ્યગુણાશ્રીજી તથા તેઓના શિષ્યા સા.શ્રી સમજ્ઞાશ્રીજીની પ્રેરણાથી-૨૦૫૩ના યશસ્વી ચાતુર્માસ નિમિત્તે શ્રી પાર્શ્વપદ્માવતી જેન સંઘ, પારૂલનગર, અમદાવાદ તરફથી નકલ બે.

-પ.પૂ. રત્નત્રયારાધકા સાધ્વીશ્રી સૌમ્યગુણાશ્રીજી તથા તેઓશ્રીના શિષ્યા સા. શ્રી સમજ્ઞાશ્રીજીની પ્રેરણાથી સંવત ૨૦૫૪ના નિર્મળ આરાધનામય ચાતુર્માસની સ્મૃતિમાં-ઘાટલોડિયા (પાવાપુરી) જેન શ્વે. મૂર્તિ. સંઘ, અમદાવાદ તરફથી નકલ એક.

-પ.પૂ. સાધ્વી શ્રી રત્નત્રયાશ્રીજી મ.ના પરમ વિનેયા સા.શ્રી સૌમ્યગુણાશ્રીજીની પ્રેરણાથી તેઓના સંસારીભાઈશ્રી ઇન્દ્રવદનભાઈ દામાણીના અનુમોદનીય પુરુષાર્થથી “આગમ દીપ-સંપુટ”ના બદલામાં પ્રાપ્ત રકમમાંથી-નકલ ચાર.

-પ.પૂ. પ્રશમરસનિમગ્ના સાધ્વીશ્રી પ્રશમશીલાશ્રીજી મ.ની પ્રેરણાથી-સમ્મેતશિખર તિર્થોદ્ધારિકા પ.પૂ. સાધ્વીશ્રી રંજનશ્રીજી મ.સા.ના શિષ્યા આપ્રતિમ યૈયાવૃત્ત્યકારિકા સા.શ્રી મલયાશ્રીજી તત્ શિષ્યા સા. શ્રી નરેન્દ્રશ્રીજી-તત્ શિષ્યા સા. શ્રી પ્રગુણાશ્રીજી મ.ના. આત્મશ્રેયાર્થ-અરિહંત ટાવર, જેન સંઘ, મુંબઈ તરફથી નકલ એક.

-પ.પૂ. આગમોદ્ધારક આચાર્યદેવશ્રી ના સમુદાયવર્તી પ.પૂજ્ય યૈયાવૃત્ત્યકારિકા સા.શ્રી મલયાશ્રીજી મ.ના શિષ્યા પૂ.સા. શ્રી કૈવલ્યશ્રીજી મ.ના શિષ્યા પૂ.સા.શ્રી ભવ્યાનંદશ્રીજી મ.સા.ના સુશિષ્યા મિષ્ટભાષી સાધ્વીશ્રી પૂર્ણપ્રજ્ઞાશ્રીજી મ.સા. તથા તેમના વિનિત શિષ્યા સા. શ્રી પૂર્ણદર્શિતાશ્રીજી તથા સા. પૂર્ણનંદીતાશ્રીજીની પ્રેરણાથી-સર્વોદય પાર્શ્વનાથ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, મુલુન્ડ મુંબઈ તરફથી નકલ એક.

-પ.પૂ. યૈયાવૃત્ત્યકારિકા સાધ્વીશ્રી મલયાશ્રીજી મ.ના પ્રશિષ્યા સા. શ્રી ભવ્યાનંદશ્રીજીમ.ના સુવિનિતા સા.શ્રી કલ્પપ્રજ્ઞાશ્રીજી તથા કોકીલકંઠી સા. શ્રી કૈરવપ્રજ્ઞાશ્રીજી ની પ્રેરણાથી -મેહુલ સોસાયટી, આરાધનાભવન, સુભાષનગર, વડોદરાની બહેનો તરફથી નકલ એક

-શ્રી વિશાશ્રીમાળી તપગચ્છજ્ઞાતિ-જ્ઞાનખાતું, જેન પાઠશાળા, જામનગર તરફથી નકલ બે.

-શ્રી મંગળ પારેખનો ખાંચો-જેન શ્રે. મૂર્તિ. સંઘ, અમદાવાદ. તરફથી ર૦૫૪ના ચાતુર્માસ નિમિત્તે નકલ બે.

- શ્રી આકોટા જેન સંઘ, વડોદરાની બહેનો તરફથી નકલ એક.

-શ્રીમતી નયનાબેન રમેશચંદ્ર શાહ, વડોદરાની પ્રેરણાથી આગમોના સેટના બદલામાં પ્રાપ્ત રકમમાંથી નકલ પાંચ.

શેષ સર્વે રકમ “અમારા”આજ પર્યન્ત પ્રકાશનોના
બદલામાં પ્રાપ્ત થયેલી છે.

नमो नमो निम्नत दंसणस्स
पंचम गणघर श्री सुधर्मास्वामिने नमः

१ अनुत्तरोपपातिकदशाङ्गसूत्रं

सटीकं

(नवमं अङ्ग सूत्रम्)

(मूलसूत्रम् + अभयदेवसूरिविरचिता वृत्तिः)

वर्ग:- १

—: अध्ययन- १ :-

वृ. अथानुत्तरोपपातिकदशासु किञ्चिद्व्याख्यायते—तत्रानुत्तरेषु—सर्वोत्तमेषु विमान-विशेषेषूपपातो—जन्म अनुत्तरोपपातः स विद्यते येषां तेऽनुत्तरोपपातिकास्तत्रातिपादिका, दशाः—दशाध्ययनप्रतिबद्धप्रथमवर्गयोगाद्दशाः—ग्रन्थविशेषोऽनुत्तरोपपातिकदशास्तासां च सम्बन्धसूत्रं तद्व्याख्यानं च ज्ञाताधर्मकथाप्रथमाध्ययनादवसेयं (शेषं सूत्रमपि कण्ठ्यं)

मू. (१) तेणं कालेणं तेणं समएणं रायगिहे अज्जसुहम्मस्स समोसरणं परिसा निग्गया जाव जंबू पज्जुवासति० एवं व०—जति णं भंते ! समणेणं जाव संपत्तेणं अट्टमस्स अंगस्स अंतगड-दसाणं अयमट्ठे पन्नत्ते नवमस्स णं भंते ! अंगस्स अनुत्तरोववाइयदसाणं जाव संपत्तेणं के अट्ठे पन्नत्ते ?

तेणं— से सुधम्मे अनगारे जंबुं अनगारं एवं वयासी—एवं खलु जम्बू ! समणेणं जाव संपत्तेणं नवमस्स अंगस्स अनुत्तरोववाइयदसाणं तिन्नि वग्गा पन्नत्ता,

जति णं भंते ! समणेणं जाव संपत्तेणं नवमस्स अंगस्स अनुत्तरोववाइयदसाणं ततो वग्गा पन्नत्ता पढमस्स णं भंते ! वग्गस्स अनुत्तरोववाइयदसाणं कइ अज्जयणा पन्नत्ता ?, एवं खलु जंबू ! समणेणं जाव संपत्तेणं अनुत्तरोववाइयदसाणं पढमस्स वग्गस्स दस अज्जयणा प०, तं०—जालि १ मयालि २ उवयालि ३ पुरिससेणे ४ य वारिसेणे ५ य दीहदंते ६ य लट्ठदंते ७ य वेहले ८ वेहासे ९ अभये १० ति य कुमारे ॥

जइ णं भंते ! समणेणं जाव संपत्तेणं पढमस्स वग्गस्स दस अज्जयणा पन्नत्ता पढमस्स णं भंते ! अज्जयणस्स अनुत्तरोव० समणेणं जाव संपत्तेणं के अट्ठे पन्नत्ते ?, एवं खलु जंबू ! तेणं कालेणं तेणं समएणं रायगिहे नगरे रिद्धत्थिमियसमिद्धे गुणसिलए चेतिते सेणिए राया धारिणीदेवी सीहो सुमिणे जालीकुमारो जहा मेहो अट्ठट्ठओ दाओ जाव उप्पिं पासा० विहरति,

सामी समोसट्ठे सेणिओ निग्गओ जहा मेहो तथा जालीवि निग्गतो तहेव निक्खंतो जहा मेहो, एक्कारस अंगाइं अहिज्जति, गुणरयणं तवोकम्मं, एवं जा चेव खंदगवत्तव्वया सा चेव चिंतणा

आपुच्छणा धेरेहिं सद्धिं विपुलं तहेव दुरूहति, नवरं सोलस वासइं सामन्नपरियागं पाउणिता कालमासे कालं किच्चा उहं चंदिम० सोहम्मीसाण जाव आरण्णुए कप्पे नव य गेवेजे विमाणपत्थडे उहं दूरं बीतिवतिता विजयविमाणे देवत्ताए उववन्ने,

तते णं ते धेरा भग० जालिं अनगारं कालगयं जाणेत्ता परिनिव्वाणवत्तियं काउस्सगं करोति २ पत्तचीवराइं गेण्हंति तहेव ओयरंति जाव इमे से आयारभंडए, भंते ! ति भगवं गोयमे जाव एवं वयासी—एवं खलु देवाणुप्पियाणं अंतेवासी जालिनामं अनगारे पगति भद्दए से णं जाली अनगारे कालगते कहिं गते ? कहिं उववन्ने ?,

एवं खलु गोयमा ! ममं अंतेवासी तहेव जथा खंदयस्स जाव काल० उहं चंदिम जाव विजए विमाणे देवत्ताए उववन्ने । जालिस्स णं भंते ! देवस्स केवत्तियं कालं ठिती पन्त्ता ?, गोयमा ! बत्तीसं सागरोवमाइं ठिती पन्त्ता । से णं भंते ! ताओ देवलोयाओ आउक्खएणं ३ कहिं गच्छिहिति २ ?, गोयमा ! महाविदेहे वासे सिञ्जिहिति, ता एवं जंबू ! समणेणं जाव संपत्तेणं अनुत्तरोववाइयदसाणं पढमवग्गस्स पढमज्झयणस्स अयमट्ठे पन्त्ते ।

वर्गः १—अध्ययनं— १ समाप्तः

—: वर्गः— १ अध्ययनानि २...१० :—

मू. (२) एवं सेसाणवि अट्ठण्हं भाणियच्चं, नवरं सत्त धारिणिसुआ वेहल्लवेहासा चेल्लणाए, आइल्लाणं पंचण्हं सोलस वासातिं सामन्नपरियातो तिण्हं बारस वासातिं दोण्हं पंच वासातिं, आइल्लाणं पंचण्हं आणुपुव्वीए उववायो विजये वेजयंते जयंते अपराजिते सब्वट्ठसिद्धे, दीहदंते सब्वट्ठसिद्धे, उक्कमेणं सेसा, अभओ विजए, सेसं जहा पढमे, अभयस्स णाणत्तं, रायगिहे नगरे सेणिए राया नंदा देवी माया सेसं तहेव, एवं खलु जंबू ! समणेणं जाव संपत्तेणं अनुत्तरोववाइयदसाणं पढमस्स वग्गस्स अयमट्ठे पन्नत्ते ।

वर्गः— १ समाप्तः

वर्गः— २

अध्ययनानि— १...१३

मू. (३) जति णं भंते ! समणेणं जाव संपत्तेणं अनुत्तरोववाइयदसाणं पढमस्स वग्गस्स अयमट्ठे पन्नत्ते दोच्चस्स णं भंते ! वग्गस्स अनुत्तरोववाइयदसाणं समणेणं जाव संपत्तेणं के अट्ठे पन्नत्ते ?, एवं खलु जंबू ! समणेणं जाव संपत्तेणं दोच्चस्स वग्गस्स अनुत्तरोववाइयदसाणं तेरस अज्झयणा पन्नत्ता, तं०—

मू. (४) -- दीहसेने १ महासने २ लट्ठदंते य ३ गूढदंते य ४ ।

सुद्धदंते ५ हल्ले ६ दुमे ७ दुमसेने ८ महादुमसेने य ९ आहिते ॥

मू. (५) सीहे य १० सीहसेने य ११ महासीहसेने य आहिते १२ ।

पुन्नसेने य १३ बोद्धव्वे तेरसमे होति अज्झयने ॥

मू. (६) जति णं भंते ! समणेणं जाव संपत्तेणं अनुत्तरोववाइयदसाणं दोच्चस्स वग्गस्स

तेरस अञ्जयणा पं० दोहं० भंते ! वग्गस्स पढमञ्जयणस्स सम० ३ जाव सं० के अट्टे पं० ?,
 एवं खलु जंबू ! तेणं कालेणं तेणं समएणं रायगिहे नगरे गुणसिलते चेतिते सेणिए राया
 धारिणी देवी सीहो सुमिणे जहा जाली तहा जम्मं बालत्तणं कलातो नवरं दीहसेने कुमारे सच्चैव
 वत्तव्वया जहा जालिस्स जाव अंतं काहिते,

एवं तेरसवि रायगिहे सेणिओ पिता धारिणी माता तेरसण्हवि सोलसवासा परियातो,
 आनुपुव्वीए विजए दोन्नि वेजयंते दोन्नि जयंते दोन्नि अपराजिते दोन्नि, सेसा महादुमसेनमाती
 पंच सव्वट्टसिद्धे, एवं खलु जंबू ! समणेणं० अनुत्तरोववाइयदसाणं दोहस्स वग्गस्स अयमट्टे
 पन्नत्ते, मासियाए संलेहणाए दोसुवि वग्गेसु

वर्ग:- २ समाप्त:

वर्ग:- ३

-: अध्ययन - १:-

मू. (७) जति णं भंते ! समणेणं जाव संपत्तेणं अणुत्तरो० दोहस्स वग्गस्स अयमट्टे पन्नत्ते
 तच्चस्स णं भंते ! वग्गस्स अणुत्तरोववाइयदसाणं सम० जाव सं० के अट्टे पं० ?, एवं खलु जंबू !
 समणेणं अणुत्तरोववाइयदसाणं तच्चस्स वग्गस्स दस अञ्जयणा पन्नत्ता, तंजहा-

- मू. (८) धन्ने य सुनक्खत्ते, इसिदासे अ आहिते ।
 पेळ्ळए रामपुत्ते य, चंदिमा पिट्ठिमाइया ॥
 मू. (९) पेढालपुत्ते अनगारे, नवमे पुट्ठिले इ य ।
 वेहल्ले दसमे वुत्ते, इमेते दस आहिते ॥

मू. (१०) जति णं भंते ! सम० जाव सं० अनुत्तर० तच्चस्स वग्गस्स दस अञ्जयणा पं०
 पढमस्स णं भंते ! अञ्जयणस्स समणेणं जाव संपत्तेणं के अट्टे पन्नत्ते ?, एवं खलु जंबू ! तेणं
 कालेणं २ कागंदी नामं नगरी होत्था रिद्धत्थिमियसमिद्धा सहसंबवणे उज्जाणे सव्वोदुए जिअसत्तू
 राया, तत्थ णं कागंदीए नगरीए भद्दा नामं सत्थवाही परिवसइ अट्टा जाव अपरिभूआ,
 तीसेणं भद्दाए सत्थवाहीए पुत्ते धञ्जे नामं दारए होत्था अहीण जाव सुरूवे पंचधातीपरिगहिते
 तं०-खीरधाती जहा महब्बले जाव बावत्तरिं कलातो अहीए जाव अलंभोगसमत्थे जाते यावि
 होत्था,

तते णं सा भद्दा सत्थवाही धन्नं दारयं उम्मुक्कबालभावं जाव भोगसमत्थं वावि जाणेत्ता
 बत्तीसं पासायवडिसते कारेति अब्भुगतमूसिते जाव तेसिं मज्झे भवणं अणेगखंभसयसन्नविट्ठं
 जाव बत्तीसआए इब्भवरकन्नगाणं एगादिवसेणं पाणिं गेण्हावेति २ बत्तीसओ दाओ जाव
 उप्पिपासाय० फुट्टेतेहिं जाव विहरति,

तेणं कालेणं २ समणे० समोसडे परिसा निग्गया, राया जहा कोणितो तहा जियसत्तू
 निग्गतो, तते णं तस्स धन्नस्स तं महता जहा जमाली तहा निग्गतो, नवरं पायचारेणं जाव जं नवरं
 अम्मयं भदं सत्थवाहिं आपुच्छामि, तते णं अहं देवाणुप्पियाणं अंतिते जाव पव्वयामि जाव जहा

जमाली तथा आपुच्छइ मुच्छिया वुत्तपडिवुत्तया जहा महब्बले जाव जाहे नो संचाएति जहा थावच्चापुत्तो जियसत्तुं आपुच्छति छत्तचामरातो० सयमेव जियसत्तू निक्खमणं करेति जहा थावच्चापुत्तस्स कण्हो जाव पव्वतिते० अनगारे जाते ईरियासमिते जाव बंधयारी,

तते णं से धन्ने अनगारे जं चेव दिवसं मुंडे भविता जाव पव्वतिते तं चेव दिवसं समणं भगवं महावीरं वंदति नमंसति २ एवं व०- इच्छामि णं भंते ! तुब्भेणं अब्भणुण्णाते समाणे जावज्जीवाए छट्ठंछट्ठेणं अनिक्खित्तेणं आयंबिलपरिग्गहिणं तवोकम्भेणं अप्पाणं भावेमाणे विहरेत्तते छट्ठस्सविय णं पारणयंसि कप्पति आयंबिलं पडिग्गाहित्तते नो चेव णं अणायंबिलं तंपि य संसट्ठं नो चेव णं असंसट्ठं तंपिय णं उज्झियधम्मियं नो चेव णं अणुज्झियधम्मियं तंपि य जं अन्ने बहवे समणमाहणअतिहिकिवणवणीमगा नावकंखंति,

अहासुहं देवाणुप्पिया ! मा पडिबंधं०, तते णं से धन्ने अनगारे समणेणं भगवता महा० अब्भणुत्ताते समाणे हट्ठं जावज्जीवाए छट्ठंछट्ठेणं अनिक्खित्तेणं तवोकम्भेणं अप्पाणं भावेमाणे विहरति,

तते णं से धन्ने अनगारे पढमछट्ठक्खमणपारणगंसि पढमाए पोरसीए सज्जायं करेति जहा गोतमसामी तहेव आपुच्छति जाव जेणेव कायंदी नगरी तेणेव उवा० २ कायंदीनगरीए उच्चं जाव अडमाणे आयंबिलं जाव नावकंखंति,

तते णं से धन्ने अनगारे ताए अब्भुज्जत्ताए पयययाए पयत्ताए पग्गहियाए एसणाए जति भत्तं लभति तो पाणं न लभति अह पाणं तो भत्तं न लभति,

तते णं से धन्ने अनगारे अदीणे अविमणे अकलुसे अविसादी अपरितंतजोगी जयणघडणजोगचरित्ते अहापज्जत्तं समुदाणं पडिगाहेति २ काकंदीओ णगरीतो पडिणिक्खमति जहा गोतमे जाव पडिदंसेति, तते णं से धन्ने अनगारे समणेणं भग० अब्भणुत्ताते समाणे अमुच्छित्ते जाव अणज्जोचवन्ने बिलमिव पन्नगभूतेणं अप्पाणेणं आहारं आहारेति २ संजमेणं तवसा० विहरति,

समणे भगवं महावीरे अन्नया कयाइ ककंदीए नगरीतो सहसंबवणातो उज्जाणातो पडिनिक्खमति २ बहिया जणवयविहारं विहरति, तते णं से धन्ने अनगारे समणस्स भ० महावीरस्स तहारूवाणं थेराणं अंतिते सामाइयमाइयाइं एक्कारस अंगाइं अहिज्जति संजमेणं तवसा अप्पाणं भादेमाणे विहरति,

तते णं से धन्ने अनगारे तेणं ओरालेणं जहा खंदतो जाव सुहुयं चिट्ठति, धन्नस्स णं अणगारस्स पादाणं अयमेयारूवे तवरूवलावन्ने होत्था, से जहाणनमते सुक्कछल्लीति वा कट्ठपाउयाति वा जरग्गओवाहणाति वा, एवामेव धन्नस्स अनगारस्स पाया सुक्का निम्मंसा अड्डिचम्मछिरत्ताए पन्नायंति णो चेव णं मंससोणियत्ताए, धन्नस्स णं अणगारस्स पायंगुलियाणं अयमेयारूवे०

से जहानामते कलसंगलियाति वा मुग्गसं० माससंगलियाति वा तरुणिया छिन्ना उण्हे दिन्ना सुक्का समाणी मिलायमाणी २ चिट्ठति, एवामेव धन्नस्स पायंगुलियातो सुक्कातो जाव सोणियत्ताते, धन्नस्स जंधाणं अयमेयारूवे० से जहा- काकजंधाति वा कंकजंधाति वा देणियालियाजंधाति वा जाव नो सोणियत्ताए, धन्नस्स जाणूणं अयमेरूवे० से जहा० कालिपोरेति वा मयूरपोरेति वा देणियालियापोरेति वा एवं जाव सोणियत्ताए, धन्नस्स उरुस्स० जहा नामते

सामकरेद्धेति वा बोरीकरीद्धेति वा सद्धति० सामलि० तरुणित उणहे जाव चिद्धति एवामेव धन्नस्स उरू जाव सोणियत्ताए, धन्नस्स कडिपत्तस्स इमेयारूवे० से जहा० उट्टपादेति वा जरग्गपादेति वा जाव सोणियत्ताए, धन्नस्स उदरभायणस्स इमे० से जहा० सुक्कदिएति वा भज्जणयकभल्लेति वा कट्टकोलंबएति वा, एवामेव उदरं सुक्कं, धन्न० पांसुलियकडयाणं इमे० से जहा० थासयावलीति वा पाणावलीति वा मुंडावलीति वा, धन्नस्स पिड्डिकरंडयाणं अयमेयारूवे०

से जहा० कन्नावलीति वा गोलावलीति वा वड्डयावलीति वा, एवामेव०, धन्नस्स उरकडयस्स अय० से जहा० चित्तकट्टरेति वा वियणपत्तेति वा तालियंटपत्तेति वा एवामेव०, धन्नस्स बाहाणं० से जहानामते समिसंगलियाति वा वाहायासंगलियाति वा अगत्तियंसंगलियाति वा एवामेव०, धन्नस्स हत्थाणं० से जहा० सुक्कछगणियाति वा वडपत्तेति वा पलासपत्तेति वा, एवमेव०, धन्नस्स हत्थंगुलियाणं०

से जहा- कलायसंगलियाति वा भुग्ग० मास० तरुणिया छिन्ना आयवे दिन्ना सुक्का समाणी एवामेव०, धन्नस्स गीवाए० से जहा० करगगीवाति वा कुंडियागीवाति वा उच्चडवणतेति वा एवामेव०, धन्नस्स णं हणुआए से जहा- लाउयफलेति वा हकुवफलेति वा अंबगड्डियाति वा एवामेव०, धन्नस्स उट्टाणं से जहा सुक्कजलोयाति वा सिलेसगुलियाति वा अलत्तगुलियाति वा एवामेव०, धण्णस्स जिब्भाए० से जहा० वडपत्तेइ वा पलासपत्तेइ वा सागपत्तेति वा एवामेव०, धन्नस्स नासाए०

से जहा० अंबगपेसियाति वा अंबाडगपेसियाति वा मातुलुंगपेसियाति वा तरुणिया एवामेव०, धन्नस्स अच्छीणं से जहा वीणाछिद्धेति वा वद्धीसगछिद्धेति वा पाभातियतारिगा इ वा एवामेव०, धन्नस्स कन्नाणं० से जहा- मूलाछल्लियाति वा वालुंक० कारेल्लयच्छल्लियाति वा एवामेव०, धन्नस्स सीसस्स से जहा० तरुणगलाउएति वा तरुणगए लालुयति वा सिण्हालएति वा तरुणए जाव चिद्धति एवामेव०,

धन्नस्स अनगारस्स सीसं सुक्कं लुक्खं णिम्मंसं अट्टिचम्मच्छिरत्ताए पन्नयाति नो चेव णं मंससोणियत्ताए, एवंसव्वत्थ, नवरं उदरभायणकन्नजीहा उट्टाएएसिं अट्टी ण भन्नति चम्मच्छिरत्ताए पन्नायइति भन्नति,

धन्ने णं अनगारे णं सुक्केणं भुक्खेणं पातजंधोरुणा विगतडिकरालेणं कडिकडाहेणं पिड्डमवस्सिएणं उदरभायणेणं जोइज्जमाणेहिं पांसुलिकडएहिं अक्खसुत्तमालाति वा गणिज्जमालाति वा गणेज्जमाणेहिं पिड्डिकरंडगसंधीहिं गंगातरगंभूएणं उरकडगदेसभाएणं सुक्कसप्पसमाणाहिं बाहाहिं सिद्धिलकडालीविव चलंतेहि य अग्गहत्थेहिं कंप्पणवातिओविच वेवमाणीए सीसघडीए पव्वादवणकमले उब्भडघडामुहे उब्बुडुणयणकोसे जीवं जीवेणं गच्छति जीवं जीवेणं चिद्धति भासं भासिस्सामीति गिलाति ३ से जहा नामते इंगालसगडियाति वा जहा खंदओ तथा जाव हुयासणे इव भासरासिपलिच्छन्ने तवेणं तेएणं तवतेयसिरीए उवसोभमाणे २ चिद्धति ।

वृ. नवरं तृतीयवर्गे 'वुत्तपडिवुत्तय'ति प्रत्रज्याग्रहणश्रवणमूर्च्छितोत्थिताया मातुः पुत्रस्य च परस्परं प्रत्रज्याग्रहणनिषेधनविषया तस्मर्थनविषया चोक्तिप्रत्युक्तिरित्यर्थः, महाबलो भगवत्यां थावच्चापुत्रः पञ्चमे ज्ञाताध्ययने

तथा 'आयंबिलं'ति शुद्धीदनादि, 'संसङ्गं'ति संसृष्टहस्तादिना दीयमानं संसृष्टम् 'उज्झियधम्मियं'ति उज्झितं-परित्यागः स एव धर्मः-पर्यायो यस्यास्ति तदुज्झितधर्मिकं 'सम्पणे'-त्यादि श्रमणो-निर्ग्रन्थादिः ब्रह्मणः-प्रतितः अतिथिः-भोजनकालोपस्थितः प्राधूर्णकः कृपणो-दरिद्रः वनीपको-यावचकविशेष 'अब्भुज्जयाए'ति अभ्युद्यताः-सुविहितास्तत्सम्बन्धित्वा-देषणाऽभ्युद्यता तथा 'पयययाए'ति प्रयतया प्रकृष्टयलवत्या 'पयत्ताए'ति प्रदत्तया गुरुभिर-नुज्ञातयेत्यर्थः 'पग्गहियाए'ति प्रगृहीतया प्रकर्षेणाभ्युपगतया

अदीनः अदीनाकारयुक्त इत्यर्थः 'अविमनाः' अविगतचित्ता अशून्यमना इत्यर्थः अकलुषः-क्रोधादिकालुष्यरहितत्वात् 'अविषादी' विषादवर्जितः 'अपरितंतयोगी' अविश्रान्तसमाधिः 'जयणघडणजोगचरित्ते'ति यतनं-प्रासेषु योगेषूधमकरणं घटनं च-अप्राप्तानां तेषां प्राप्त्यर्थं यत्नः यतनघटनप्रधाना योगाः-संयमव्यापारा मनःप्रभृतयो वा यत्र तत्तथा तदेवंभूतं चरित्रं यस्य स तथा 'अहापज्जत्तं'ति यथापर्याप्तं-यथालब्धमित्यर्थः 'समुदाणं'ति भैक्ष्यं 'बिलमिवे'त्यादि, अस्यामर्थः-यथा बिले पन्नगः पार्श्वसंस्पर्शेनात्मानं प्रवेशयति तथाऽयमाहारं मुखेनासंस्पृशन्निव रागविरहितत्वादाहारयति-अभ्यवहरतीति, 'तवरूवलावण्णे' ति तपसा-करणभूतेन रूपस्य-आकारस्य लावण्यं-सौन्दर्यं तपोरूपलावण्यमूत्

शुष्कछल्ली - शुष्कत्वक् काष्ठस्य सत्का पादुका काष्ठपादुका प्रतीता 'जरग्गतोवाहण'ति जरत्का-जरती जीर्णेत्यर्थः सा घासावुपानद्येति जरत्कोपानत् 'अड्ढिचम्मछिरत्ताए'ति अस्थीनि च चर्म च शिराश्च-स्नायवो विद्यन्ते ययोस्तौ तथा तद्भावस्तत्ता तथा अस्थिचर्मशिरवत्तया प्रज्ञायते यदुत पादावेताविति न पुनर्मांसशोणितवयत्तया तयोः क्षीणत्वादिति 'अयमेयारूवे तवरूवलावण्णे' होत्था से जहानामए'ति प्रत्यालापकं द्रष्टव्यं, 'कल'ति कलायो धान्यविशेषस्तेषां 'संगलिय'ति फलिका मुद्गा माषाश्च प्रतीताः 'तरुणय'ति अभिनवा कोमलेत्यर्थः 'मिलायमाणि'ति स्नायन्ती- स्नानिमुपगता 'काकजंघा इव'ति काकजङ्घा-वनस्पतिविशेषः, सा हि परिदृश्यमानस्नायुका स्थूलसन्धिस्थाना च भवतीति तथा जङ्घयोरुपमानम्, अथवा काको-वायसः, कङ्कडेणिकालिके च पक्षिविशेषौ तज्जङ्घा च स्वभावतो निर्मांसशोणिता भवतीति ताभ्यामुपमानमिहोक्तमिति 'कालिपोरि'ति काकजङ्घावनस्पतिविशेषव मयूरडेणिकालालिके पक्षिविशेषौ अथवा ढेणिकालः-तिडुः 'बोरीकरील्लेति' बदली-कर्कन्धुः करीरं-प्रत्यग्रं कन्दलं शल्यकी शात्मकी च वृक्षविशेषौ पाठान्तरेण 'सामकरिल्लेइ वा' तत्र च श्यामा-प्रियङ्गुः

'कडिपत्तसे'ति कटी एव पत्रं-प्रतलत्वेनावयवद्वयरूपतया च सर्गादिवृक्षदलं कटीपत्रं तस्य, पाठान्तरेण कटीपट्टस्य, उष्टपाद इति वा, करभचरणो हि भागद्वयरूपोऽनुन्नतश्चाधस्तात् भवतीति तेन पुत्रप्रदेश्य साम्यं, 'जरग्गपाएति' जरद्गवपादः 'उदरभायणस्स'ति उदरमेव भाजनं क्षाममध्यभागतया पिठराद्युदरभाजनं तस्य 'सुक्कदिएति वा' इति शुष्कः-शोषमुपगतो धृतिः-चर्ममयजलभाजनविशेषः 'भज्जणयभल्ले'ति चणकादीनां भर्जनं-पाकविशेषापादनं तदर्शयत्कभल्लं-कपालं घटादिकर्परं तत्तथा 'कट्टकोलंबएति' शाखिशारखानामवनतमग्रं भाजनं वा कोलम्ब उच्यते काष्ठस्य कोलम्ब इव काष्ठकोलम्बः परिदृश्यमानावनतहृदयास्थिकत्वात् 'एवामेवोदरं सुक्कं लुक्खं निम्मंस'मित्यादि पूर्ववत्, 'पांसुलिकडयाणं'ति पांशुलिकाः-पार्श्वस्थीनि तासां कटकौ-कटी

पांशुलिकाकटौ तयोः 'थासयावलीइव'ति स्थासका-दर्पणाकृतयः स्फुरकादिषु भवन्ति तेषामुपर्युपरिस्थितानामावली-पद्धतिः स्थासकावली देवकुलामलसारकाकृतिरितिभावः, 'पाणावली इव'ति पाणशब्देन भाजनविशेष उच्यते तेषामावली या सा तथा 'मुंडावलि'ति वा मुण्डः-स्थाणुविशेषा येषु महिषीवाटादौ परिधाः परिक्षिप्यन्ते तेषां निरंतरव्यवस्थितानामावलीपङ्क्तिर्या सा तथा, तथा 'पिड्ढकरंडयाणं'ति पृष्ठवंशाभ्युन्नतप्रदेशानां 'कन्नावली'ति कर्णा मुकुटादीनां तेषामावली-संहतिर्या सा तथा 'गोलावली'ति गोलका-वर्तुलाः पाषाणादिमयाः 'वड्य'ति वर्तका जत्वादिमया बालमरणकविशेषाः 'एवामेव'त्यादि पूर्ववत्

'उरकडयस्स'ति उरो-उदयं तदेव कटकमुरः कटकं तस्य 'चित्तकट्टरेइ व'ति इह चित्तशब्देन किलिआदिकं वस्तु किञ्चिदुच्यते तस्य कट्टंखण्डं तथा 'वीयणपत्ते'ति व्यजनकं-वंशादिदलमयं वायूदीरणं तदेव पत्रमिव पत्रं व्यजनपत्रं 'तालियटपत्तेति'ति तालवृन्तपत्रं-व्यजनपत्रविशेषः एमिश्चोपमानमुरसः प्रतलतयेति 'समिसंयगलिय'ति शमी-वृक्षविशेषस्तस्य सङ्गलिका-फलिका, एवं बाहाया अगत्थिओ य वृक्षविशेषाविति 'सुकळ्छगणिय'ति छगणिया-गोमयप्रतरः वटपत्रपलाशपत्रे प्रतीते 'करगगीवाइ व'ति वार्घटिकाग्रीवा कुण्डिका-आलुका 'उच्चत्थवणएऐइ व'त्त उच्चस्थापनकम् एभिस्त्रिभिरुपमानैर्गीवायाः कृशतोक्तेति, 'हणुयाए'ति चिबुकस्य 'लाउयफलेइ व'ति अलाबुफलं-तुम्बिनीफलं- 'हकुवफले'ति हकुवी-वनस्पति विशेषस्तस्य फलमिति 'अंबगट्टियाइ व'ति आम्रकस्य-फलविशेषस्यास्थीनि-मज्जा आतपेदत्तानि शुष्कानीत्यादि सर्वमनुसर्त्तव्यं 'सुकजलोपाइ व'ति जलौका-द्वीन्द्रियजलजन्तुविशेषः 'सिलेसगुलिय'ति श्लेष्मणो गुटिका 'अलत्तगुलिय'ति अलक्तको-लाक्षारसः, एतानि हि वस्तुनि शुष्कानि विच्छायानि सङ्कोचवन्ति भवन्तीति ओष्ठोपमानतयोक्तानि, जिहावर्णकः, 'अंब्वगपेसिय'ति आम्रं-प्रतीतं तस्य पेशिका-खण्डम्,

अम्बालकं-फलविशेषो मातुलङ्गं-ब्रीजपूरकमिति, 'वीणाछिडे'ति वीणारन्ध्रं 'वद्वीसगच्छिडेइ व'ति वद्वीसको-वाद्यविशेषः 'पासाइवतारिगाइव'ति प्रभातसमये तारिका-ज्योतिः ऋक्षमत्यर्थः सा हि स्तोकोक्तेजोमयी भवतीति तथा लोचनमुपमितमिति, पाठान्तरेण प्राभातिकतारा इति २ 'मूलछल्लीइ व'ति मूलकः-कन्दविशेषस्तस्य छल्ली-त्वक् सा हि प्रतला भवतीति तयोरुपमानं कर्णयोः कृतं, 'वालुंकछल्ली' वालुंकं-चिर्भटं 'कारेछाछल्ली'ति कारेछकं वल्लीवशेषफलमिति, क्वचिच्च नीतिपदं दृश्यते न चावगम्यते, 'धन्नस्स सीस'ति 'धन्नस्स णं अनगारस्स सीसस्स अयमेयारुवे तवरुवलावन्ने होत्था' तरुणगलाउए व'ति तरुणकं-कोमलं 'लाउयं' अलाबु तुम्बकमित्यर्थः 'तरुणगएलालुय'ति आलुकं-कन्दविशेषः तच्चानेकप्रकारमिति विशेषपरिग्रहार्थमेलालुक-मित्युक्तं 'सिण्हाएइ व'ति सिस्तालकं फलविशेषो यत्सेफालकमिति लौके प्रतीतं तच्च तरुणं यावत्करणात् 'छिन्नमुण्हे दिन्नं सुक्कं समाणं मिलायमाणं चिड्डइ'ति दृश्यम् 'एव'ति 'एवामेव धन्नस्स अनगारस्स सीसं सुक्कं लुकळं निम्मंसं अड्डिचम्मछिरत्ताए पत्रायति नो चेव णं मंससोणियत्ताए'ति, अयमप्यालापकः प्रत्यङ्गवर्णके दृश्यो नवरमुदरभाजनकर्णजिह्वौष्ठवर्णकेष्वस्तीति पदं य भाण्यते अदि तु 'चम्मछिराए पण्णायइ'ति वलव्वमिति, पादाभ्यागारभ्य मस्तकं वावद्वर्णितो धन्यकमविः । पुनस्तथैव प्रकारान्तरेण वर्णयन्नाह-

‘धन्ने ण’मित्यादि, धन्योऽनगारो णंकारो वाक्यालङ्कारार्थो किंभूतः ?—शुष्केण मांसाद्यभावात् ‘भुक्खेण’ति बुभुक्षायोगात् रूक्षेण पादजङ्घोरुणाऽलयजातेन लक्षित इति गम्यते, समाहारद्वन्द्वश्चायमिति, तथा ‘विगयतडिकरालेणं कडिकडाहेणं’ति विकृतं—बीभत्सं तच्च तत्तटीपु—पाश्वेषु करालं—उन्नतं क्षीणमांसतयोन्नतास्थिकत्वात् विकटतटीकरालं तेन कटी एव कटाहं—कच्छपृष्ठं भाजनविशेषो वा कटीकटाहं तेन लक्षित इति गम्यते, एवं सर्वत्रापि, ‘पिड्डमवस्सिएणं’ति पृष्ठं०पश्चाद्यागमवाश्रितेन—तत्र लग्नेन यकृत्स्लीहादीनामपि क्षीणत्वात्, उदरमेव भाजनं क्षाममध्यत्वात् उदरभाजनं तेन ‘जोइज्जमाणेहिं’ति निर्मासतया धश्यमानैः ‘पांसुलिक-डएहिं’ति पाशावस्थिकटकैः, कटकता च तेषां वलयाकारत्वात् ‘अक्खसुत्तमालेतिव’ति अक्षाः—फलविशेषास्तेषां सम्बन्धिनी सूत्रप्रतिबद्धा माला—आवली या सा तथा सैव गण्यमानैर्निर्मास-तयाऽतिव्यक्तत्वात्, पृष्ठकरण्डकसन्धिभिरिति प्रतीतं, तथा गङ्गातरङ्गभूतेन—गङ्गाकल्लोक्लेपन परिधश्यमानास्थिकत्वात् उदर एव कटकस्य—वंशदलमयस्य देशभागो—विभाग इति वाक्यमतस्तेन, तथा शुष्कसर्पसमानाभ्यां बाहुभ्यां ‘सिडिकलडालीविव’ कटालिका—अश्वानां मुखसंयमनोप-करणविशेषो लोहमयस्तद्वल्लम्बमानाभ्यामग्रहस्ताभ्यां बाह्वोरग्रभूताभ्यां शयाभ्यामित्यर्थः ‘कंपणवाइओइवति’ कम्पनवातिकः—कम्पनवायुरोगवान् ‘वेवमाणीए’ति वेपमानया कम्पमानया शीर्षघट्या—शिरःकटिकया लक्षितः प्रम्लानवदनकमलः प्रतीतम्

‘उब्भडघडामुहे’ति उद्भटं—विकरालं क्षीणप्रायदशनच्छदत्वाद् घटकस्येव मुखं यस्य स तथा ‘उब्बुडुनयणकोसे’ति ‘उब्बुडुति अन्तः प्रवेशितौ नयनकौशो लोचनकोशकौ यस्य स तथा ‘जीवं जीवेणं गच्छति’ जीववीर्येण नतु शरीरवीर्येणैत्यर्थः शेषमन्तकृतदशाङ्गवदिति ॥

मू. (११) तेणं कालेणं २ रायगिहे नगरे गुणसिलए चेतिते सेणिए राया, तेणं कालेणं २ समणे भगवं महावीरे समोसढे परिसा निग्गया सेणिते नि० धम्मक० परिसा पडिगया,

तते णं से सेणिए राया समणस्स० रे अंतिए धम्मं सोच्चा निसम्म समणं भगवं महावीरं वंदति नमंसति २ एवं वयासी—इमासि णं भंते ! इंदभूतिपामोक्खाणं चोद्दसण्हं समणसाहस्सीणं कतिरे अनगारे महादुक्करकारए चेव महानिज्जरतराए चेव ?, एवं खलु सेणिया ! इमासि इंदभूति-पामोक्खाणं चोद्दसण्हं समणसाहस्सीणं धन्ने अनगारे महादुक्करकारए चेव महानिज्जरतराए चेव, से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति इमासि जाव साहस्सीणं धन्ने अनगारे महादुक्करकारए चेव महानिज्जर० ?, एवं खलु सेणिया ! तेणं कालेणं तेणं समएणं काकंदी नामं नगरी होत्था उष्पि पासायवडिंसए विहरति, तते णं अहं अन्नया कदाति पुब्बाणुपुब्बीए चरमाणे गामाणुगामं दूतिज्जमाणे जेणेव काकंदी नगरी जेणेव सहसंबवणे उज्जाणे तेणेव उवागते अहापडिरुवं उग्गहं उ० २ संजमे० जाव विहरामि, परिसा निग्गता,

तहेव जाव पव्वइते जाव बिलमिव जाव आहारेति, धन्नस्स णं अनगारस्स पादाणं सरीरवन्नओ सच्चो जाव उवसोभमाणे २ चिद्धति, से तेणट्टेणं सेणिया एवं वुच्चति—इमासि चउदसण्हं साहस्सीणं धन्ने अनगारे महादुक्करकारए महानिज्जरतराए चेव, तते णं से सेणिए राया समणस्स भगवतो महावीरस्स अंतिए एयमड्डं सोच्चा निसम्म हट्टुट्टु० समणं भगवं महावीरं तिक्खुत्तो आयाहिणपयाहिणं करेति २ वंदति नमंसति २ जेणेव धन्ने अनगारे तेणेव उवागच्छति २ धन्नं

अनगारं तिक्वुत्तो आयाहिणपयाहिणं करेति २ वंदति णमंसति २ एवं वयासी०

धन्नेऽसि णं तुमं देवाणु० ! सुपुण्णे सुकयत्ये कयलक्खणे सुलद्धे णं देवाणुप्पिया ! तव माणुस्सए जम्मजीवियफलेत्तिकडु वंदति णमंसति २ जेणेव समणे० तेणेव उवागच्छति २ समणं भगवं महावीरं तिक्वुत्तो वंदति नमंसति २ जामेव विसं पाउब्भूते तामेव विसिं पडिगए

मू. (१२) तए णं तस्स धन्त्तस्स अनगारस्स अन्नया कयाति पुव्वरत्तावरत्तकाले धम्मजागरियं० इमेयारूवे अब्भत्थिते ५ एवं खलु अहं इमेणं ओरालेणं जहा खंदओ तहेव चिंता आपुच्छणं थेरेहिं सद्धिं विउलं दुरुहंति मासिया संलेहणा नवमास परियातो जाव कालमासे कालं किच्चा उह्वं चंदिमजाव णव य गेविज्जविमाणपत्थडे उह्वं दूरं वीतीवतित्ता सव्वडुसिद्धे विमाणे देवत्ताए उववन्ने, थेरा तहेव उयरंति जाव इमे से आयारभंडए,

भंतेत्ति भगवं गोतमे तहेव पुच्छति जहा खंदयस्स भगवं वागरेति जाव सव्वडुसिद्धे विमाणे उववन्ने । धन्त्तस्स णं भंते ! देवस्स केवतियं कालं ठिती पन्नत्ता ?, गोतमा ! तेत्तीसं सागरोवमाइं ठिती पन्नत्ता । से णं भंते ! ततो देवलोगाओ कहिं गच्छिहिति कहिं उववज्जिहिति ?, गोयमा ! महाविदेहे वासे सिज्जिहिति ५ । तं एवं खलु जंबू ! समणेणं जाव संपत्तेणं पढमस्स अज्झयणस्स अयमट्ठे पन्नत्ते ।

वर्ग:- ३ - अध्ययन-१ समाप्तम्

-: वर्ग:- ३ अध्ययनानि २...१० :-

मू. (१३) जति णं भंते ! उक्खेवओ एवं खलु जंबू ! तेणं कालेणं तेणं समएणं कागंदीए नगरीए भद्धानामं सत्थवाही परिवसति अह्वं, तीसे णं भद्दाए सत्थवाहीए पुत्ते सुणक्खत्ते नामं दारए होत्था अहीणं० जाव सुरुवे पंचधातिपरिक्खित्ते जहा धन्नो तथा बत्तीस दाओ जाव उप्पि पासयवडेंसए विहरति,

तेणं कालेणं २ समोसरणं जहा धन्नो तथा सुनक्खत्तेऽवि णिग्ते जहा थावच्चापुत्तस्स तथा निक्खमणं जाव अनगारे जाते ईरियासमिते जाव बंधयारी, तते णं से सुनक्खत्ते अनगारे जं चेव दिवसं समणस्स भगवतो म० अंतिते मुंडे जाव पव्वतिते तं चेव दिवसं अभिग्गहं तहेव जाव बिलमिव आहारेति संजमेणं जाव विहरति बहिया जणवयविहारं विहरति एक्कारस अंगाइं अहिज्जति संजमेणं तवसा अत्थाणं भावेमाणे विहरति,

तते णं से सुण० ओरालेणं जहा खंदतो तेणं कालेणं २ रायगिहे नगरे गुणसिलए चेतिए सेणिए राया सामी समोसडे परिसा निग्गता राया निग्गतो धम्मकहा राया पडिगओ परिसा पडिगता, तते णं तस्स सुनक्खत्तस्स अन्नया कयाति पुव्वरत्तावरत्तकालसमयंसि धम्मजा० जहा खंदयस्स बहू वासा परियातो गोतमपुच्छा तहेव कहेति जाव सव्वडुसिद्धे विमाणे देवे उववन्ने तेत्तीसं सागरोवमाइं ठिती पन्नत्ता,

से णं भंते० ! महाविदेहे सिज्जिहिति । एवं सुनक्खत्तगमेणं सेसावि अहुं भाणियव्वा, नवरं आणुपुव्वीए दोन्नि रायगिहे दोन्नि साएए दोन्नि वाणियग्गामे नवमो हत्थिणपुरे दसमो रायगिहे नवण्हं भद्दाओ जणणीओ नवण्हवि बत्तीसओ दाओ नवण्हं निक्खमणं थावच्चापुत्तस्स सरिसं

वेहल्लस्स पिया करेति छम्मासा वेहल्लते नव धण्णे सेसाणं बहू वासा मासं संलेहणा सव्वड्डसिद्धे महाविदेहे सिज्झणा ।

वर्गः— ३ अध्ययनानि २...१० समाप्तानि

एवं खलुं जंबू! समणेणं भगवता महावीरेणं आइगरेणं तित्थगरेणं सयंसंबुद्धेणं लोगनाहेणं लोगप्पदीवेणं लोगपज्जोयगरेणं अभयदएणं सरणदएणं चक्खुदएणं मग्गदएणं धम्मदएणं धम्मदेसएणं धम्मवरचाउरंतचक्कवट्ठिणा अप्पडिहयवरनाणदंसणधरेणं जिणेणं जाणएणं बुद्धेणं बोहएणं भोक्केणं मोयएणं तित्थेणं तारयेणं सिवमयलमरुयमनंतमक्खयमव्वाबाहमपुणरावत्तयं सिद्धिगतिनामधेयं ठाणं संपत्तेणं अनुत्तरोववाइयदसाणं तच्चस्स वग्गस्स अयमट्ठे पन्नत्ते ।

वर्गः— ३ समाप्तः

- ॥ १ ॥ शब्दाः केचन नार्थतोऽत्र विदिताः केचित्तु पर्यायतः,
सूत्रार्थानुगतेः समूह्य भणतो यज्जालभागः पदम् ।
वृत्तावत्र तक्तत् जिनेश्वरचोभाषाविधौ कोविदैः,
संशोध्यं विहितादरैर्जिनमतोपेक्षा यतो न क्षमा ॥
- ॥ २ ॥ प्रत्यक्षरं निरूप्यास्य, ग्रन्थमानं विनिश्चितम् ।
द्वाविंशतिशतमिति, घतुर्णां वृत्तिसङ्ख्यया ॥

मुनि दीपरत्नसागरेण संशोधिता सम्पादीता अनुत्तरो पपातिकदशाङ्ग सूत्रस्य
अभयदेवसुरि विरचिता टीका परिसमाप्ता ।

९ नवमं अङ्गसूत्रं अनुत्तरोपपातिकदशा समाप्तम्

ભાવભરી વંદના

જેમના દ્વારા સૂત્રમાં ગુંથાયેલ જિનવાણીનો ભવ્ય વારસો

વર્તમાનકાલીન “આગમસાહિત્ય”માં પ્રાપ્ત થયો

એ સર્વે સૂરિવર આદિ આર્થ પૂજ્યશ્રીઓને-

પંચમ ગણધર શ્રી સુધર્મા સ્વામી	ચૌદ્ધ પૂર્વધર શ્રી ભદ્રબાહુ સ્વામી		
દશ પૂર્વધર શ્રી શય્યાંભવસૂરિ	(અનામી) સર્વે શ્રુત સ્થવીર મહર્ષિઓ		
દેવવાચક ગણિ	શ્રી શ્યામાચાર્ય		
દેવદ્વિગણિ ક્ષમાશ્રમણ	જિનભદ્ર ગણિ ક્ષમાશ્રમણ		
સંઘદાસગણિ	સિદ્ધસેન ગણિ		
જિનદાસ ગણિ મહત્તર	અગતસ્પસિંહ સૂરિ		
શીલાંકાચાર્ય	અભયદેવસૂરિ		
મલયગિરિસૂરિ	ક્ષેમકીર્તિસૂરિ		
હરિભદ્રસૂરિ	આર્ચરક્ષિત સૂરિ (?)		
દ્રોણાચાર્ય	ચંદ્ર સૂરિ		
વાદિવેતાલ શાંતિચંદ્ર સૂરિ	મલ્લધારી હેમચંદ્રસૂરિ		
શાંતિચંદ્ર ઉપાધ્યાય	ધર્મસાગર ઉપાધ્યાય		
ગુણરત્નસૂરી	વિજય વિમલગણિ		
વીરભદ્ર	ઋષિપાલ	બ્રહ્મમુનિ	તિલકસૂરિ
સૂત્ર-નિર્યુક્તિ - ભાષ્ય - ચૂર્ણિ - વૃત્તિ - આદિના રચયિતા અન્ય સર્વે પૂજ્યશ્રી			

વર્તમાન કાલિન આગમ સાહિત્ય વારસાને

સંશોધન-સંપાદન-લેખન આદિ દ્વારા મુદ્રીત/અમુદ્રીત સ્વરૂપે રજૂ કર્તા

સર્વે શ્રુતાનુરાગી પૂજ્યપુરુષોને

આનંદ સાગરસૂરિજી	ચંદ્રસાગર સૂરિજી	મુનિ માણેક
જિન વિજયજી	પુન્યવિજયજી	ચતુરવિજયજી
જંબુ વિજયજી	અમરમુનિજી	કનૈયાલાલજી
લાભસાગરસૂરિજી	આચાર્ય તુલસી	ચંપક સાગરજી

સ્મરણાંજલિ

બાબુ ધનપતસિંહ	પં૦ બેચરદાસ	પં૦ જીવરાજભાઈ
પં૦ ભગવાનદાસ	પં૦ રૂપેન્દ્રકુમાર	પં૦ હીરાલાલ
શ્રુત પ્રકાશક સર્વે સંસ્થાઓ		

४५ आगम भूज तथा विवरणानुं श्लोक प्रमाणादर्शक कोष्टक

क्रम	आगमसूत्रनाम	मूल श्लोक प्रमाण	वृत्ति-कर्ता	वृत्ति श्लोकप्रमाण
१.	आचार	२५५४	शीलाङ्गाचार्य	१२०००
२.	सूत्रकृत	२१००	शीलाङ्गाचार्य	१२८५०
३.	स्थान	३७००	अभयदेवसूरि	१४२५०
४.	समवाय	१६६७	अभयदेवसूरि	३५७५
५.	भगवती	१५७५१	अभयदेवसूरि	१८६१६
६.	ज्ञाताधर्मकथा	५४५०	अभयदेवसूरि	३८००
७.	उपासकदशा	८१२	अभयदेवसूरि	८००
८.	अन्तकृद्दशा	९००	अभयदेवसूरि	४००
९.	अनुत्तरोपपातिकदशा	१९२	अभयदेवसूरि	१००
१०.	प्रश्नव्याकरण	१३००	अभयदेवसूरि	५६३०
११.	विपाकश्रुत	१२५०	अभयदेवसूरि	९००
१२.	औपपातिक	११६७	अभयदेवसूरि	३१२५
१३.	राजप्रश्निय	२१२०	मलयगिरिसूरि	३७००
१४.	जीवाजीवाभिगम	४७००	मलयगिरिसूरि	१४०००
१५.	प्रज्ञापना	७७८७	मलयगिरिसूरि	१६०००
१६.	सूर्यप्रज्ञप्ति	२२९६	मलयगिरिसूरि	९०००
१७.	चन्द्रप्रज्ञप्ति	२३००	मलयगिरिसूरि	९१००
१८.	जम्बूद्वीपप्रज्ञप्ति	४४५४	शान्तिचन्द्रउपाध्याय	१८०००
१९थी	निरयावलिका	११००	चन्द्रसूरि	६००
२३.	(पञ्च उपाङ्ग)	-	-	-
२४.	चतुःशरण	८०	विजयविमलयगणि	(?) २००
२५.	आतुर प्रत्याख्यान	१००	गुणरलसूरि (अवचूरि)	(?) १५०
२६.	महाप्रत्याख्यान	१७६	आनन्दसागरसूरि (संस्कृतछाया)	१७६
२७.	भक्तपरिज्ञा	२१५	आनन्दसागरसूरि (संस्कृतछाया)	२१५
२८.	तन्दुल वैचारिक	५००	विजयविमलयगणि	(?) ५००
२९.	संस्तारक	१५५	गुणरल सूरि (अवचूरि)	११०
३०.	गच्छाचार*	१७५	विजयविमलयगणि	१५६०
३१.	गणिविद्या	१०५	आनन्दसागरसूरि (संस्कृतछाया)	१०५

ક્રમ	આગમસૂત્રનામ	•મૂલ શ્લોક પ્રમાણ	વૃત્તિ-કર્તા	•વૃત્તિ શ્લોકપ્રમાણ
૩૨.	દેવેન્દ્રસ્તવ	૩૭૫	આનન્દસાગરસૂરિ (સંસ્કૃત છાયા)	૩૭૫
૩૩.	મરણસમાધિ *	૮૩૭	આનન્દસાગરસૂરિ (સંસ્કૃત છાયા)	૮૩૭
૩૪.	નિશીથ	૮૨૧	જિનદાસગણિ (ચૂર્ણિ) સહદાસગણિ (ભાષ્ય)	૨૮૦૦ ૭૫૦૦
૩૫.	વૃહત્કલ્પ	૪૭૩	મલયગિરિ+ક્ષેમકીર્તિ સહદાસગણિ (ભાષ્ય)	૪૨૬૦૦ ૭૬૦૦
૩૬.	વ્યવહાર	૩૭૩	મલયગિરિ સહદાસગણિ (ભાષ્ય)	૩૪૦૦૦ ૬૪૦૦
૩૭.	દશશ્ચુતસ્કન્ધ	૮૯૬	- ? - (ચૂર્ણિ)	૨૨૨૫
૩૮.	જીતકલ્પ *	૧૩૦	સિદ્ધસેનગણિ (ચૂર્ણિ)	૧૦૦૦
૩૯.	મહાનિશીથ	૪૫૪૮	-	-
૪૦.	આવશ્યક	૧૩૦	હરિભદ્રસૂરિ	૨૨૦૦૦
૪૧.	ઔષ્ણિર્યુક્તિ	નિ.૧૩૫૫	દ્રોણાચાર્ય	(?)૭૫૦૦
-	પિષ્ઠનિર્યુક્તિ *	નિ. ૮૩૫	મલયગિરિસૂરિ	૭૦૦૦
૪૨.	દશવૈકાલિક	૮૩૫	હરિભદ્રસૂરિ	૭૦૦૦
૪૩.	ઉત્તરાધ્યયન	૨૦૦૦	શાંતિસૂરિ	૧૬૦૦૦
૪૪.	નન્દી	૭૦૦	મલયગિરિસૂરિ	૭૭૩૨
૪૫.	અનુયોગદ્વાર	૨૦૦૦	મલધારીહેમચન્દ્રસૂરિ	૫૯૦૦

નોંધ :-

- (૧) ઉક્ત ૪૫ આગમ સૂત્રોમાં વર્તમાન કાળે પહેલાં ૧ થી ૧૧ અંગસૂત્રો, ૧૨ થી ૨૩ ઉપાંગસૂત્રો, ૨૪થી૩૩ પ્રકીર્ણકસૂત્રો ૩૪થી ૩૮ છેદસૂત્રો, ૪૦ થી ૪૩ મૂલસૂત્રો, ૪૪-૪૫ ચૂલિકાસૂત્રોના નામે હાલ પ્રસિદ્ધ છે.
- (૨) ઉક્ત શ્લોક સંખ્યા અમે ઉપલબ્ધ માહિતી અને પૃષ્ઠ સંખ્યા આધારે નોંધેલ છે. જે કે તે સંખ્યા માટે મતાંતર તો જોવા મળે જ છે. જેમકે આચાર સૂત્રમાં ૨૫૦૦, ૨૫૫૪, ૨૫૨૫ એવા ત્રણ શ્લોક પ્રમાણ જાણવા મળેલ છે. આવો મત-ભેદ અન્ય સૂત્રોમાં પણ છે.
- (૩) ઉક્ત વૃત્તિ-આદિ જે નોંધ છે તે અમે કરેલ સંપાદન મુજબની છે. તે સિવાયની પણ વૃત્તિ-ચૂર્ણિ આદિ સાહિત્ય મુદ્રિત કે અમુદ્રિત અવસ્થામાં હાલ ઉપલબ્ધ છે જ.
- (૪) ગચ્છાચાર અને મરણસમાધિ ના વિકલ્પે ચંદાવેજ્ઞય અને વીરસ્તવ પ્રકીર્ણક આવે છે. જે અમે “આગમસુત્તાણિ” માં મૂળ રૂપે અને “આગમદીપ”માં અક્ષરશઃ ગુજરાતી અનુવાદ રૂપે આપેલ છે. તેમજ જીતકલ્પ જેના વિકલ્પ રૂપે છે એ

પંચકલ્પનું શાષ્ય અમે ‘‘આગમસુત્તાણિ’’માં સંપાદીત કર્યું છે.

- (૫) ઓઘ અને પિણ્ડ એ બંને નિર્યુક્તિ વિકલ્પે છે. જે હાલ મૂલસૂત્ર રૂપે પ્રસિધ્ધ છે. જે બંનેની વૃત્તિ અમે આપી છે. તેમજ તેમાં શાષ્યની ગાથાઓ પણ સમાવેષિત થઈ છે.
- (૬) ચાર પ્રકીર્ણક સૂત્રો અને મહાનિશીઘ એ પાંચ આગમની કોઈ વૃત્તિ આદિ ઉપલબ્ધ થવાનો ઉલ્લેખ મળતો નથી. પ્રકીર્ણક ની સંસ્કૃત છાયા ઉપલબ્ધ છે તેથી મૂકી છે. નિશીઘ-દશા-જિતકલ્પ એ ત્રણેની ચૂર્ણિ આપી છે. જેમાં દશા અને જીતકલ્પ એ બંને ઉપરવૃત્તિ મળતી હોવાનો ઉલ્લેખ છે, પણ અમે તે મેળવી શક્યા નથી. જ્યારે નિશીઘ ઉપર તો માત્ર વીસમા ઉદ્દેશક:ની જ વૃત્તિ નો ઉલ્લેખ મળે છે.

◀ વર્તમાન કાળે ૪૫ આગમમાં ઉપલબ્ધ નિર્યુક્તિ: ▶

ક્રમ	નિર્યુક્તિ	શ્લોકપ્રમાણ	ક્રમ	નિર્યુક્તિ	શ્લોકપ્રમાણ
૧.	આચાર-નિર્યુક્તિ	૪૫૦	૬.	આવશ્યક-નિર્યુક્તિ	૨૫૦૦
૨.	સૂત્રકૃત-નિર્યુક્તિ	૨૬૫	૭.	ઓઘનિર્યુક્તિ	૧૩૫૫
૩.	બૃહત્કલ્પ-નિર્યુક્તિ *	-	૮.	પિણ્ડનિર્યુક્તિ	૮૩૫
૪.	વ્યવહાર-નિર્યુક્તિ *	-	૯.	દશવૈકાલિક-નિર્યુક્તિ	૫૦૦
૫.	દશાશ્રુત૦-નિર્યુક્તિ	૧૮૦	૧૦.	ઉત્તરાધ્યયન-નિર્યુક્તિ	૭૦૦

નોંધ :-

- (૧) અહીં આપેલ શ્લોક પ્રમાણ એ ગાથા સંખ્યા નથી. ‘‘૩૨ અક્ષરનો એક શ્લોક’’ એ પ્રમાણથી નોંધાયેલ શ્લોક પ્રમાણ છે.
- (૨) ★ બૃહત્કલ્પ અને વ્યવહાર એ બંને સૂત્રોની નિર્યુક્તિ હાલ શાષ્ય માં ભળી ગઈ છે. જેનો યથાસંભવ ઉલ્લેખ વૃત્તિકાર મહર્ષિ એ શાષ્ય ઉપરની વૃત્તિમાં કર્યો હોય તેવું જોવા મળેલ છે.
- (૩) ઓઘ અને પિણ્ડનિર્યુક્તિ સ્વતંત્ર મૂલઆગમ સ્વરૂપે સ્થાન પામેલ છે તેથી તેનું સ્વતંત્ર સંપાદન આગમ-૪૧ રૂપે થયેલ છે. (તેમજ આ સંપાદનમાં પણ છે.)
- (૪) બાકીની છ નિર્યુક્તિમાંથી દશાશ્રુતસ્કન્ધ નિર્યુક્તિ ઉપર ચૂર્ણિ અને અન્ય પાંચ નિર્યુક્તિ ઉપરની વૃત્તિ અમે અમારા સંપાદનમાં પ્રકાશીત કરી છે. જ્યાં આ છ નિર્યુક્તિ સ્પષ્ટ અલગ જોઈ શકાય છે.
- (૫) નિર્યુક્તિકર્તા તરીકે ભદ્રવાહુસ્વામી નો ઉલ્લેખ જ જોવા મળે છે.

વર્તમાન કાળે ૪૫ આગમમાં ઉપલબ્ધ માષ્યં

ક્રમ	માષ્ય	શ્લોકપ્રમાણ	ક્રમ	માષ્ય	ગાથાપ્રમાણ
૧.	નિશીષમાષ્ય	૭૫૦૦	૬.	આવશ્યકમાષ્ય ★	૪૮૩
૨.	વૃહત્કલ્પમાષ્ય	૭૬૦૦	૭.	ઓઘનિર્યુક્તિમાષ્ય ★	૩૨૨
૩.	વ્યવહારમાષ્ય	૬૪૦૦	૮.	પિણ્ડનિર્યુક્તિમાષ્ય ★	૪૬
૪.	પન્નકલ્પમાષ્ય	૩૧૮૫	૯.	દશવૈકાલિકમાષ્ય ★	૬૩
૫.	જીતકલ્પમાષ્ય	૩૧૨૫	૧૦.	ઉત્તરાધ્યયનમાષ્ય (?)	—

નોંધ :-

- (૧) નિશીષ, વૃહત્કલ્પ અને વ્યવહારમાષ્ય ના કર્તા સહ્વદાસગણિ હોવાનું જણાય છે. અમારા સંપાદનમાં નિશીષ માષ્ય તેની ચૂર્ણિ સાથે અને વૃહત્કલ્પ તથા વ્યવહાર માષ્ય તેની-તેની વૃત્તિ સાથે સમાવિષ્ટ થયું છે.
- (૨) પન્નકલ્પમાષ્ય અમારા આગમસુત્તાણિ ભાગ-૩૮ માં પ્રકાશીત થયું.
- (૩) આવશ્યકમાષ્ય માં ગાથા પ્રમાણ ૪૮૩ લખ્યું જેમાં ૧૮૩ ગાથા મૂળમાષ્ય રૂપે છે અને ૩૦૦ ગાથા અન્ય એક માષ્યની છે. જેનો સમાવેશ આવશ્યક સૂત્ર-સટીક માં કર્યો છે. [જે કે વિશેષાવશ્યક માષ્ય ખૂબજ પ્રસિધ્ધ થયું છે પણ તે સમગ્ર આવશ્યકસૂત્ર- ઉપરનું માષ્ય નથી અને અધ્યયનો અનુસારની અલગ અલગ વૃત્તિ આદિ પેટા વિવરણો તો આવશ્યક અને જીતકલ્પ એ બંને ઉપર મળે છે. જેનો અત્રે ઉલ્લેખ અમે કરેલ નથી.]
- (૪) ઓઘનિર્યુક્તિ, પિણ્ડનિર્યુક્તિ, દશવૈકાલિકમાષ્ય નો સમાવેશ તેની તેની વૃત્તિ માં થયો જ છે. પણ તેનો કર્તા વિશેનો ઉલ્લેખ અમોને મળેલ નથી. [ઓઘનિર્યુક્તિ ઉપર ૩૦૦૦ શ્લોક પ્રમાણ માષ્યનો ઉલ્લેખ પણ જોવા મળેલ છે.]
- (૫) ઉત્તરાધ્યયનમાષ્યની ગાથા નિર્યુક્તિમાં ભળી ગયાનું સંભળાય છે (?)
- (૬) આ રીતે અંગ - ઉપાંગ - પ્રકીર્ણક - ચૂલિકા એ ૩૫ આગમ સૂત્રો ઉપરનો કોઈ માષ્યનો ઉલ્લેખ અમારી જાણમાં આવેલ નથી. કોઈક સ્થાને સાક્ષી પાઠ-આદિ સ્વરૂપે માષ્યગાથા જોવા મળે છે.
- (૭) માષ્યકર્તા તરીકે મુખ્ય નામ સહ્વદાસગણિ જોવા મળેલ છે. તેમજ જિનમદ્રગણિ-ક્ષમાશ્રમણ અને સિદ્ધસેન ગણિ નો પણ ઉલ્લેખ મળે છે. કેટલાંક માષ્યના કર્તા અજ્ઞાત જ છે.

વર્તમાન કાળે ૪૫ આગમમાં ઉપલબ્ધ ચૂર્ણ:

ક્રમ	ચૂર્ણ	શ્લોકપ્રમાણ	ક્રમ	ચૂર્ણ	શ્લોકપ્રમાણ
૧.	આચાર-ચૂર્ણ	૮૩૦૦	૧.	દશાશ્રુતસ્કન્ધચૂર્ણ	૨૨૨૫
૨.	સૂત્રકૃત-ચૂર્ણ	૧૧૦૦	૧૦.	પદ્મકલ્પચૂર્ણ	૩૨૭૫
૩.	ભગવતી-ચૂર્ણ	૩૧૧૪	૧૧.	જીતકલ્પચૂર્ણ	૧૦૦૦
૪.	જીવાભિગમ-ચૂર્ણ	૧૫૦૦	૧૨.	આવશ્યકચૂર્ણ	૧૮૫૦૦
૫.	જંબૂદ્વીપપ્રજ્ઞસિ-ચૂર્ણ	૧૮૭૧	૧૩.	દશવૈકાલિકચૂર્ણ	૭૦૦૦
૬.	નિશીથચૂર્ણ	૨૮૦૦૦	૧૪.	ઉત્તરાધ્યયનચૂર્ણ	૫૮૫૦
૭.	વૃહલ્કલ્પચૂર્ણ	૧૬૦૦૦	૧૫.	નન્દીચૂર્ણ	૧૫૦૦
૮.	વ્યવહારચૂર્ણ	૧૨૦૦	૧૬.	અનુયોગદારચૂર્ણ	૨૨૬૫

નોંધ :-

- (૧) ઉક્ત ૧૬ ચૂર્ણમાંથી નિશીથ, દશાશ્રુતસ્કન્ધ, જીતકલ્પ એ ત્રણ ચૂર્ણ અમારા આ સંપાદનમાં સમાવાઈ ગયેલ છે.
- (૨) આચાર, સૂત્રકૃત, આવશ્યક, દશવૈકાલિક, ઉત્તરાધ્યયન, નન્દી, અનુયોગદાર એ સાત ચૂર્ણ પૂજ્યપાદ આગમોદ્ધારક શ્રી એ પ્રકાશીત કરાવી છે.
- (૩) દશવૈકાલિકની બીજી એક ચૂર્ણ જે અગત્યસિંહસૂરિકૃત છે તેનું પ્રકાશન પૂજ્ય શ્રી પુન્યવિજયજીએ કરાવેલ છે.
- (૪) જંબૂદ્વીપપ્રજ્ઞસિચૂર્ણ વિશે હીરાલાલ કાપડીયા પ્રશ્નાર્થચિહ્ન ઉભું કરે છે. ભગવતી ચૂર્ણ તો મળેજ છે, પણ હજી પ્રકાશીત થઈ નથી. તેમજ વૃહલ્કલ્પ, વ્યવહાર, પદ્મકલ્પ એ ત્રણ હસ્તપ્રતો અમે જોઈ છે પણ પ્રકાશીત થયાનું જાણમાં નથી.
- (૫) ચૂર્ણિકાર તરીકે જિનદાસગણિમહત્તરનું નામ મુખ્યત્વે સંભળાય છે. કેટલાકના મતે અમુક ચૂર્ણના કર્તાનો સ્પષ્ટોલ્લેખ મળતો નથી.

“આગમ-પંચાંગી” એક ચિન્ત્ય બાબત”

- ૧ વર્તમાન કાળે પ્રામ આગમ સાહિત્યની વિચારણા પછી ખરેખર આગમના પાંચ અંગોમાં કેટલું અને શું ઉપલબ્ધ છે તે જાણ્યા પછી એક પ્રશ્ન થાય કે આગમ પંચાંગી ની વાતો કેટલી ચિન્ત્ય છે. અંગ-ઉપાંગ-પ્રકીર્ણક-ચૂલિકા એ ૩૫ આગમો ઉપર માણ્ય નથી. એટલે ૩૫ આગમનું એક અંગ તો અપ્રાપ્ય જ બન્યું. સૂત્ર પરત્વે ઉપલબ્ધ નિર્વૃક્તિ ફક્ત છ છે. એટલે ૩૫ આગમોનું એક અંગ અપ્રાપ્ય જ બન્યું. આ રીતે ક્યાંક માણ્ય, ક્યાંક નિર્વૃક્તિ અને ક્યાંક ચૂર્ણના અભાવે વર્તમાન કાળે સુવ્યવસ્થિત પંચાંગી એક માત્ર આવશ્યક સૂત્રની ગણાય.
- ૨ નન્દીસૂત્ર માં પંચાંગીને બદલે સંગ્રહણી, પ્રતિપત્તિ ઓ વગેરેના પણ ઉલ્લેખ છે.

▶ ૪૫ આગમ અંતર્ગત વર્તમાન કાળે ઉપલબ્ધ વિભાગો ◀

[સૂચના :- અમે સંપાદીત કરેલ આગમસુત્તાણિ-સટીકં માં બેકી નંબરના પૃષ્ઠો ઉપર જમણી બાજુ આગમસૂત્ર ના નામ પછી અંકો આપેલ છે. જેમકે ૧/૩/૬/૨/૫૪ વગેરે. આ અંકો તે તે આગમના વિભાગીકરણને જણાવે છે. જેમકે આચારમાં પ્રથમ અંક શ્રુતસ્કન્ધનો છે તેના વિભાગ રૂપે બીજો અંક ચૂલા છે તેના પેટા વિભાગ રૂપે ત્રીજો અંક અધ્યયન નો છે. તેના પેટા વિભાગ રૂપે ચોથો અંક ઉદ્દેશક નો છે. તેના પેટા વિભાગ રૂપે છેલ્લો અંક મૂલનો છે. આ મૂલ ગદ્ય કે પદ્ય હોઈ શકે. જો ગદ્ય હોય તો ત્યાં પેરેશ્રાફ સ્ટાઈલથી કે છુટુ લખાણ છે અને ગાથા/પદ્ય ને પદ્યની સ્ટાઈલથી ॥ - ॥ ગોઠવેલ છે.]

પ્રત્યેક આગમ માટે આ રીતે જ ઓબ્લિકમાં (/) પછી ના વિભાગને તેના-તેના પેટા-પેટા વિભાગ સમજવા.

જ્યાં જે-તે પેટા વિભાગ ન હોય ત્યાં (/) ઓબ્લિક પછી ડેસ મુકીને તે વિભાગ ત્યાં નથી તેમ સૂચવેલું છે.]

- (૧) આચાર - શ્રુતસ્કન્ધ:/ચૂલા/અધ્યયનં/ઉદ્દેશક:/મૂલં
ચૂલા નામક પેટા વિભાગ બીજા શ્રુતસ્કન્ધ.માં જ છે.
- (૨) સૂત્રકૃત - શ્રુતસ્કન્ધ:/અધ્યયનં/ઉદ્દેશક:/મૂલં
- (૩) સ્થાન - સ્થાનં/અધ્યયનં/મૂલં
- (૪) સમવાય - સમવાય:/મૂલં
- (૫) મગવતી - શતકં/વર્ગ્ગ:-અંતરશતકં/ઉદ્દેશક:/મૂલં
અહીં શતકના પેટા વિભાગમાં બે નામો છે. (૧) વર્ગ્ગ: (૨) અંતરશતક કેમકે શતક ૨૧, ૨૨, ૨૩ માં શતક ના પેટા વિભાગનું નામ વર્ગ્ગ: જ સાવેલ છે. શતક - ૩૩, ૩૪, ૩૫, ૩૬, ૪૦ ના પેટા વિભાગને અંતરશતક અથવા શતકશતક નામથી ઓળખાવાય છે.
- (૬) જ્ઞાતાધર્મકથા- શ્રુતસ્કન્ધ:/વર્ગ્ગ:/અધ્યયનં/મૂલં
પહેલા શ્રુતસ્કન્ધ માં અધ્યયન જ છે. બીજા શ્રુતસ્કન્ધ નો પેટાવિભાગ વર્ગ્ગ નામે છે અને તે વર્ગ્ગ ના પેટા વિભાગમાં અધ્યયન છે.
- (૭) ઉપાસકદશા- અધ્યયનં/મૂલં
- (૮) અન્તકૃદશા- વર્ગ્ગ:/અધ્યયનં/મૂલં
- (૯) અનુત્તરોપપાતિકદશા- વર્ગ્ગ:/અધ્યયનં/મૂલં
- (૧૦) પ્રશ્નવ્યાકરણ- દ્વારં/અધ્યયનં/મૂલં
આશ્રવ અને સંવર એવા સ્પષ્ટ બે ભેદ છે જેને આશ્રવદ્વાર અને સંવરદ્વાર કહ્યા છે. (કોઈક દ્વાર ને બદલે શ્રુતસ્કન્ધ શબ્દ પ્રયોગ પણ કરે છે)
- (૧૧) વિપાકશ્રુત- શ્રુતસ્કન્ધ:/અધ્યયનં/મૂલં
- (૧૨) ઔપપાતિક- મૂલં
- (૧૩) રાજપ્રશ્નીય- મૂલં

- (૧૪) જીવાજીવામિગમ- *પ્રતિપત્તિ:/* ઉદ્દેશક:/મૂલં
આ આગમમાં ઉક્ત ત્રણ વિભાગો કર્યા છે તો પણ સમજણ માટે પ્રતિપત્તિ: પછી એક પેટાવિભાગ નોંધનીય છે. કેમકે પ્રતિપત્તિ -૩-માં નેરદ્ય, તિરિક્ષજોગિય, મનુષ્ય, દેવ એવા ચાર પેટાવિભાગો પડે છે. તેથી તિપત્તિ/(નેરદ્યઅદિ)/ઉદ્દેશક:/મૂલં એ રીતે સ્પષ્ટ અલગ પાડેલા છે, એ જ રીતે દશમી પ્રતિપત્તિ ના ઉદ્દેશક: નવ નથી પણ તે પેટાવિભાગ પ્રતિપત્તિ: નામે જ છે.
- (૧૫) પ્રજ્ઞાપના- પદં/ઉદ્દેશક:/દ્વારં/મૂલં
પદના પેટા વિભાગમાં ક્યાંક ઉદ્દેશક: છે, ક્યાંક દ્વારં છે પણ પદ-૨૮ના પેટા વિભાગમાં ઉદ્દેશક: અને તેના પેટા વિભાગમાં દ્વારં પણ છે.
- (૧૬) સૂર્યપ્રજ્ઞાસિ- પ્રાભૂતં/પ્રાભૂતપ્રાભૂતં/મૂલં
- (૧૭) ચન્દ્રપ્રજ્ઞાસિ- પ્રાભૂતં/પ્રાભૂતપ્રાભૂતં/મૂલં
આગમ ૧૬-૧૭માં પ્રાભૂતપ્રાભૂત ના પણ પ્રતિપત્તિ: નામક પેટા વિભાગ છે. પણ ઉદ્દેશક: આદિ મુજબ તેનો વિશેષ વિસ્તાર થાયેલ નથી.
- (૧૮) જમ્બૂદીપપ્રજ્ઞાસિ- વક્ષસ્કાર:/મૂલં
- (૧૯) નિરયાવલિકા - અધ્યયનં/મૂલં
- (૨૦) કલ્પવત્તંસિકા - અધ્યયનં/મૂલં
- (૨૧) પુષ્પિતા - અધ્યયનં/મૂલં
- (૨૨) પુષ્પચૂલિકા - અધ્યયનં/મૂલં
- (૨૩) વણ્ણિદશા - અધ્યયનં/મૂલં
આગમ ૧૮ થી ૨૩ નિરયાવલિકાદિ નામથી સાથે જોવા મળે છે કેમકે તેને ઉપાંગના પાંચ વર્ગ તરીકે સૂત્રકારે ઓળખાવેલા છે. જેમાં વર્ગ-૧, નિરયાવલિકા, વર્ગ-૨ કલ્પવત્તંસિકા... વગેરે જાણવા
- (૨૪) યી ૩૩) ચતુ:શરણ (આદિ દશેપયત્રા) મૂલં
- (૩૪) નિશીથ - ઉદ્દેશક:/મૂલં
- (૩૫) બૃહત્કલ્પ - ઉદ્દેશક:/મૂલં
- (૩૬) વ્યવહાર - ઉદ્દેશક:/મૂલં
- (૩૭) દશાશ્રુતસ્કન્ધ - દશા/મૂલં
- (૩૮) જીતકલ્પ - મૂલં
- (૩૯) મહાનિશીથ - અધ્યયનં/ઉદ્દેશક:/મૂલં
- (૪૦) આવશ્યક - અધ્યયનં/મૂલં
- (૪૧) ઓઘ/પિણ્ડનિયુક્તિ - મૂલં
- (૪૨) દશવૈકાલિક - અધ્યયનં/ઉદ્દેશક:/મૂલં
- (૪૩) ઉત્તરાધ્યયન - અધ્યયનં//મૂલં
- (૪૪- ૪૫) નન્દી-અનુયોગદ્વાર - મૂલં

અમારા સંપાદીત ૪૫ આગમોમાં આવતા મૂલ નો અંક તથા તેમાં સમાવિષ્ટ ગાથા

ક્રમ	આગમસૂત્ર	મૂલં	ગાથા	ક્રમ	આગમસૂત્ર	મૂલં	ગાથા
૧.	આચાર	૫૫૨	૧૪૭	૨૪.	ઘતુ:શરણ	૬૩	૬૩
૨.	સૂત્રકૃત	૮૦૬	૭૨૩	૨૫.	આતુરપ્રત્યાખ્યાન	૭૧	૭૦
૩.	સ્થાન	૧૦૧૦	૧૬૯	૨૬.	મહાપ્રત્યાખ્યાનં	૧૪૨	૧૪૨
૪.	સમવાય	૩૮૩	૯૩	૨૭.	મક્તપરિજ્ઞા	૧૭૨	૧૭૨
૫.	મ્હવતી	૧૦૮૭	૧૧૪	૨૮.	તંદુલવૈચારિક	૧૬૧	૧૩૯
૬.	જ્ઞાતાધર્મકથા	૨૪૧	૫૭	૨૯.	સંસ્તારક	૧૩૩	૧૩૩
૭.	ઉપાસક દશા	૭૩	૧૩	૩૦.	ગચ્છાચાર	૧૩૭	૧૩૭
૮.	અન્તકૃદ્દશા	૬૨	૧૨	૩૧.	ગણિવિદ્યા	૮૨	૮૨
૯.	અનુતરોપપાતિક	૧૩	૪	૩૨.	દેવેન્દ્રસ્તવ	૩૦૭	૩૦૭
૧૦.	પ્રશ્નવ્યાકરણ	૪૭	૧૪	૩૩.	મરણસમાધિ	૬૬૪	૬૬૪
૧૧.	વિપાકશ્રુત	૪૭	૩	૩૪.	નિશીથ	૧૪૨૦	-
૧૨.	ઔપપાતિક	૭૭	૩૦	૩૫.	બૃહત્કલ્પ	૨૧૫	-
૧૩.	રાજપ્રશ્નિય	૮૫	-	૩૬.	વ્યવહાર	૨૮૫	-
૧૪.	જીવામિગમ	૩૯૮	૯૩	૩૭.	દશાશ્રુતસ્કન્ધ	૧૧૪	૫૬
૧૫.	વ્રજાપન્ના	૬૨૨	૨૩૧	૩૮.	જીતકલ્પ	૧૦૩	૧૦૩
૧૬.	સૂર્યપ્રજ્ઞાતિ	૨૧૪	૧૦૩	૩૯.	મહાનિશીથ	૧૫૨૮	૮
૧૭.	ચન્દ્રપ્રજ્ઞાતિ	૨૧૮	૧૦૭	૪૦.	આવશ્યક	૯૨	૨૧
૧૮.	જન્મ્બૂદીપપ્રજ્ઞાતિ	૩૬૫	૧૩૧	૪૧.	ઔઘનિર્યુક્તિ	૧૧૬૫	૧૧૬૫
૧૯.	નિરયાબલિકા	૨૧	-	૪૧.	પિષ્ઠનિર્યુક્તિ	૭૧૨	૭૧૨
૨૦.	કલ્પવર્તસિકા	૫	૧	૪૨.	દશવૈકાલિક	૫૪૦	૫૧૫
૨૧.	પુષ્પિતા	૧૧	૨	૪૩.	ઉત્તરાધ્યયન	૧૭૩૧	૧૬૪૦
૨૨.	પુષ્પચૂલિકા	૩	૧	૪૪.	નન્દી	૧૬૮	૯૩
૨૩.	વળિહદશા	૫	૧	૪૫.	અનુયોગદ્વાર	૩૫૦	૧૪૧

નોંધ :- ઉક્ત ગાથા સંખ્યાનો સમાવેશ મૂલં માં થઈ જ નાથ છે. તે મૂલ સિવાયની અલગ ગાથા સમજવી નહીં. મૂલ શબ્દ એ અમો સૂત્ર અને ગાથા બંને માટે નો આપેલો સંયુક્ત અનુક્રમ છે. ગાથા બધાંજ સંપાદનોમાં સામાન્ય અંક ધરાવતી હોવાથી તેનો અલગ અંક આપેલ છે. પણ સૂત્રના વિભાગ દરેક સંપાદકે ભિન્નભિન્ન રીતે કર્યા હોવાથી અમે સૂત્રાંક જુદો પાડતા નથી.

—: અમારા પ્રકાશનો :-

- [૧] અભિનવ હેમ લઘુપ્રક્રિયા - ૧ - સત્તાઙ્ગ વિવરણમ્
 [૨] અભિનવ હેમ લઘુપ્રક્રિયા - ૨ - સત્તાઙ્ગ વિવરણમ્
 [૩] અભિનવ હેમ લઘુપ્રક્રિયા - ૩ - સત્તાઙ્ગ વિવરણમ્
 [૪] અભિનવ હેમ લઘુપ્રક્રિયા - ૪ - સત્તાઙ્ગ વિવરણમ્
 [૫] કૃદ્ધન્તમાલા
 [૬] ચૈત્યવન્દન પર્વમાલા
 [૭] ચૈત્યવન્દન સદ્ગ્રહ - તીર્થજિનવિશેષ
 [૮] ચૈત્યવન્દન ચૌવિંશી
 [૯] શત્રુઙ્ગય ભક્તિ [આવૃત્તિ-દો]
 [૧૦] અભિનવ જૈન પદ્માઙ્ગ - ૨૦૪૬
 [૧૧] અભિનવ ઉપદેશ પ્રાસાદ - ૧- શ્રાવક કર્તવ્ય - ૧ થી ૧૧
 [૧૨] અભિનવ ઉપદેશ પ્રાસાદ - ૨- શ્રાવક કર્તવ્ય - ૧૨ થી ૧૫
 [૧૩] અભિનવ ઉપદેશ પ્રાસાદ - ૩- શ્રાવક કર્તવ્ય - ૧૬ થી ૩૬
 [૧૪] નવપદ - શ્રીપાલ (શાશ્વતી ઓળીના વ્યાખ્યાન રૂપે)
 [૧૫] સમાધિ મરણ [વિધિ - સૂત્ર - પદ્ય - આરાધના-મરણભેદ-સંગ્રહ]
 [૧૬] ચૈત્યવંદન માળા [૭૭૯ ચૈત્યવનંદનોનો સંગ્રહ]
 [૧૭] તત્વાર્થ સૂત્ર પ્રબોધટીકા [અધ્યાય-૧]
 [૧૮] તત્વાર્થ સૂત્રના આગમ આધાર સ્થાનો
 [૧૯] સિદ્ધાચલનો સાથી [આવૃત્તિ - બે]
 [૨૦] ચૈત્ય પરિપાટી
 [૨૧] અમદાવાદ જિનમંદિર ઉપાશ્રય આદિ ડિરેક્ટરી
 [૨૨] શત્રુઙ્ગય ભક્તિ [આવૃત્તિ - બે]
 [૨૩] શ્રી નવકારમંત્ર નવલાખ જાપ નોંધપોથી
 [૨૪] શ્રી ચારિત્ર પદ એક કરોડ જાપ નોંધપોથી
 [૨૫] શ્રી બારવ્રત પુસ્તિકા તથા અન્ય નિયમો - [આવૃત્તિ - ચાર]
 [૨૬] અભિનવ જૈન પંચાંગ - ૨૦૪૨ [સર્વપ્રથમ ૧૩ વિભાગોમાં]
 [૨૭] શ્રી જ્ઞાનપદ પૂજા
 [૨૮] અંતિમ આરાધના તથા સાધુ સાધ્વી કાળધર્મ વિધિ
 [૨૯] શ્રાવક અંતિમ આરાધના [આવૃત્તિ ત્રણ]
 [૩૦] વીતરાગ સ્તુતિ સંચય [૧૧૫૧ લાવવાહી સ્તુતિઓ]
 [૩૧] (પૂજ્ય આગમોદ્ધારક શ્રી ના સમુદાયના) કાયમી સંપર્ક સ્થળો
 [૩૨] તત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર અભિનવ ટીકા - અધ્યાય-૧
 [૩૩] તત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર અભિનવ ટીકા - અધ્યાય-૨
 [૩૪] તત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર અભિનવ ટીકા - અધ્યાય-૩
 [૩૫] તત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર અભિનવ ટીકા - અધ્યાય-૪

[35]	तत्त्वार्थाधिगम सूत्र अभिनव टीका - अध्याय-५
[36]	तत्त्वार्थाधिगम सूत्र अभिनव टीका - अध्याय-६
[37]	तत्त्वार्थाधिगम सूत्र अभिनव टीका - अध्याय-७
[38]	तत्त्वार्थाधिगम सूत्र अभिनव टीका - अध्याय-८
[39]	तत्त्वार्थाधिगम सूत्र अभिनव टीका - अध्याय-९
[40]	तत्त्वार्थाधिगम सूत्र अभिनव टीका - अध्याय-१०

प्रकाशन १ थी ४१ अभिनवश्रुत प्रकाशने प्रगट करेले छे.

[४२]	आयारो	[आगमसुत्ताणि-१]	पढमं अंगसुत्तं
[४३]	सूयगडो	[आगमसुत्ताणि-२]	वीअं अंगसुत्तं
[४४]	ठाणं	[आगमसुत्ताणि-३]	तइयं अंगसुत्तं
[४५]	समवाओ	[आगमसुत्ताणि-४]	चउत्थं अंगसुत्तं
[४६]	विवाहपन्नति	[आगमसुत्ताणि-५]	पंचमं अंगसुत्तं
[४७]	नायाधम्मकहाओ	[आगमसुत्ताणि-६]	छट्ठं अंगसुत्तं
[४८]	उवासगदसाओ	[आगमसुत्ताणि-७]	सत्तमं अंगसुत्तं
[४९]	अंतगडदसाओ	[आगमसुत्ताणि-८]	अट्ठमं अंगसुत्तं
[५०]	अनुत्तोचवाइयदसाओ	[आगमसुत्ताणि-९]	नवमं अंगसुत्तं
[५१]	पणहावागरणं	[आगमसुत्ताणि-१०]	दसमं अंगसुत्तं
[५२]	विवागसूयं	[आगमसुत्ताणि-११]	एक्करसमं अंगसुत्तं
[५३]	उववाइयं	[आगमसुत्ताणि-१२]	पढमं उवंगसुत्तं
[५४]	रायप्पसेणियं	[आगमसुत्ताणि-१३]	वीअं उवंगसुत्तं
[५५]	जीवाजीवाभिगमं	[आगमसुत्ताणि-१४]	तइयं उवंगसुत्तं
[५६]	पन्नवणासुत्तं	[आगमसुत्ताणि-१५]	चउत्थं उवंगसुत्तं
[५७]	सूरपन्नतिः	[आगमसुत्ताणि-१६]	पंचमं उवंगसुत्तं
[५८]	चंदपन्नतिः	[आगमसुत्ताणि-१७]	छट्ठं उवंगसुत्तं
[५९]	जंबूद्दीवपन्नति	[आगमसुत्ताणि-१८]	सत्तमं उवंगसुत्तं
[६०]	निरयावल्लियाणं	[आगमसुत्ताणि-१९]	अट्ठमं उवंगसुत्तं
[६१]	कप्पवडिडिसियाणं	[आगमसुत्ताणि-२०]	नवमं उवंगसुत्तं
[६२]	पुष्फियाणं	[आगमसुत्ताणि-२१]	दसमं उवंगसुत्तं
[६३]	पुष्फचूलियाणं	[आगमसुत्ताणि-२२]	एक्करसमं उवंगसुत्तं
[६४]	वण्हिदसाणं	[आगमसुत्ताणि-२३]	बारसमं उवंगसुत्तं
[६५]	चउसरणं	[आगमसुत्ताणि-२४]	पढमं पर्ईण्णगं
[६६]	आउरपच्चक्खाणं	[आगमसुत्ताणि-२५]	वीअं पर्ईण्णगं
[६७]	महापच्चक्खाणं	[आगमसुत्ताणि-२६]	तीइयं पर्ईण्णगं
[६८]	भत्तपरिण्णा	[आगमसुत्ताणि-२७]	चउत्थं पर्ईण्णगं

[૬૧]	તંદુલવેયાલિયં	[આગમસુત્તાણિ-૨૮]	પંચમં પર્દૃણગં
[૭૦]	સંધારગં	[આગમસુત્તાણિ-૨૯]	છટ્ઠં પર્દૃણગં
[૭૧]	ગચ્છાચાર	[આગમસુત્તાણિ-૩૦/૧]	સત્તમં પર્દૃણગં-૧
[૭૨]	ચંદાવેજ્ઞયં	[આગમસુત્તાણિ-૩૦/૨]	સત્તમં પર્દૃણગં-૨
[૭૩]	ગણિવિજ્ઞા	[આગમસુત્તાણિ-૩૧]	અઢ્ઢમં પર્દૃણગં
[૭૪]	દેવિંદત્થઓ	[આગમસુત્તાણિ-૩૨]	નવમં પર્દૃણગં
[૭૫]	મરણસમાહિ	[આગમસુત્તાણિ-૩૩/૧]	દસમં પર્દૃણગં-૧
[૭૬]	વીરત્થવ	[આગમસુત્તાણિ-૩૩/૨]	દસમં પર્દૃણગં-૨
[૭૭]	નિસીહ	[આગમસુત્તાણિ-૩૪]	પઢ્ઢમં છેયસુત્તં
[૭૮]	બુહત્કપ્પો	[આગમસુત્તાણિ-૩૫]	બીઅં છેયસુત્તં
[૭૯]	વવહાર	[આગમસુત્તાણિ-૩૬]	તઇયં છેયસુત્તં
[૮૦]	દસાસુયવ્ઢ્ઢંઢં	[આગમસુત્તાણિ-૩૭]	ચડત્થં છેયસુત્તં
[૮૧]	જીયકપ્પો	[આગમસુત્તાણિ-૩૮/૧]	પંચમં છેયસુત્તં-૧
[૮૨]	પંચકપ્પમાસ	[આગમસુત્તાણિ-૩૮/૨]	પંચમં છેયસુત્તં-૨
[૮૩]	મહાનિસીહં	[આગમસુત્તાણિ-૩૯]	છટ્ઠં છેયસુત્તં
[૮૪]	આવસસ્સયં	[આગમસુત્તાણિ-૪૦]	પઢ્ઢમં મૂલસુત્તં
[૮૫]	ઓહનિજ્ઞુત્તિ	[આગમસુત્તાણિ-૪૧/૧]	બીઅં મૂલસુત્તં-૧
[૮૬]	પિંઢનિજ્ઞુત્તિ	[આગમસુત્તાણિ-૪૧/૨]	બીઅં મૂલસુત્તં-૨
[૮૭]	દસવેયાલિયં	[આગમસુત્તાણિ-૪૨]	તઇયં મૂલસુત્તં
[૮૮]	ઉત્તરજ્ઞયણં	[આગમસુત્તાણિ-૪૩]	ચડત્થં મૂલસુત્તં
[૮૯]	નંદીસૂયં	[આગમસુત્તાણિ-૪૪]	પઢ્ઢમા ચૂલિયા
[૯૦]	અનુઓગદારં	[આગમસુત્તાણિ-૪૫]	બિતિયા ચૂલિયા

પ્રકાશન ૪૨ થી ૯૦ આગમશ્રુત પ્રકાશને પ્રગટ કરેલ છે.

[૯૧]	આપાર -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૧]	પહેલું અંગસૂત્ર
[૯૨]	સૂયગડ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૧]	બીજું અંગસૂત્ર
[૯૩]	ઠાણ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૧]	ત્રીજું અંગસૂત્ર
[૯૪]	સમવાય -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૧]	ચોથું અંગસૂત્ર
[૯૫]	વિવાહપત્તિ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૨]	પાંચમું અંગસૂત્ર
[૯૬]	નાયાઢમ્મકહા -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૩]	છટ્ઠું અંગસૂત્ર
[૯૭]	ઉવાસગદસા -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૩]	સાતમું અંગસૂત્ર
[૯૮]	અંતગડદસા -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૩]	આઠમું અંગસૂત્ર
[૯૯]	અનુત્તરોપપાતિકદસા-	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૩]	નવમું અંગસૂત્ર
[૧૦૦]	પહ્હાવાગરણ-	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૩]	દશમું અંગસૂત્ર

[૧૦૧]	વિવાગસૂય -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૩]	અગિયારમું અંગસૂત્ર
[૧૦૨]	ઉવવાર્ષય	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૪]	પહેલું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૦૩]	રાયખ્મસેશિય -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૪]	બીજું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૦૪]	જીવાજીવાભિગમ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૪]	ત્રીજું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૦૫]	પન્નવજ્ઞાસુત	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૪]	ચોથું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૦૬]	સૂરપન્નતિ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૫]	પાચમું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૦૭]	ચંદપન્નતિ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૫]	છઠ્ઠું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૦૮]	જંબુદીવપન્નતિ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૫]	સાતમું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૦૯]	નિરયાવલિયા -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૫]	આઠમું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૧૦]	કપ્પવડિસિયા -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૫]	નવમું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૧૧]	પુલ્હિયા -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૫]	દશમું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૧૨]	પુલ્હચૂલિયા -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૫]	અગિયારમું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૧૩]	વહિહદસા -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૫]	બારમું ઉપાંગસૂત્ર
[૧૧૪]	ચઉસરજ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	પહેલો પયત્રો
[૧૧૫]	આઉરખ્યકમાજ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	બીજો પયત્રો
[૧૧૬]	મહાપખ્યકમાજ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	ત્રીજો પયત્રો
[૧૧૭]	ભત્તપરિજ્ઞા -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	ચોથો પયત્રો
[૧૧૮]	તંદુલવેયાલિય -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	પાંચમો પયત્રો
[૧૧૯]	સંધારગ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	છઠ્ઠો પયત્રો
[૧૨૦]	ગચ્છાચાર -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	સાતમો પયત્રો-૧
[૧૨૧]	ચંદાવેજ્ઞય -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	સાતમો પયત્રો-૨
[૧૨૨]	ગક્ષિવિજ્ઞ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	આઠમો પયત્રો
[૧૨૩]	દેવિદત્તઓ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	નવમો પયત્રો
[૧૨૪]	વીરત્યવ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	દશમો પયત્રો
[૧૨૫]	નિસીહ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	પહેલું છેદસૂત્ર
[૧૨૬]	બુહતકપ્પ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	બીજું છેદસૂત્ર
[૧૨૭]	વવહાર -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	ત્રીજું છેદસૂત્ર
[૧૨૮]	દસાસુયક્રમ્બંધ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	ચોથું છેદસૂત્ર
[૧૨૯]	જીયકપ્પો -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	પાંચમું છેદસૂત્ર
[૧૩૦]	મહાનિસીહ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૬]	છઠ્ઠું છેદસૂત્ર
[૧૩૧]	આવસ્સય -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૭]	પહેલું મૂલસૂત્ર
[૧૩૨]	ઓહનિજ્ઞુત્તિ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૭]	બીજું મૂલસૂત્ર-૧
[૧૩૩]	પિંડનિજ્ઞુત્તિ -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૭]	બીજું મૂલસૂત્ર-૨
[૧૩૪]	દસવેયાલિય -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૭]	ત્રીજું મૂલસૂત્ર

[૧૩૫] ઉત્તરજ્ઞપદ્ય -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૭]	ચોથું મૂલસુત્ર
[૧૩૬] નંદીસુતં -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૭]	પહેલી ચૂલિકા
[૧૩૭] અનુયોગદ્વાર -	ગુજરાતી અનુવાદ	[આગમદીપ-૭]	બીજી ચૂલિકા

પ્રકાશન ૯૧ થી ૧૩૭ આગમદીપ પ્રકાશને પ્રગટ કરેલ છે.

[૧૩૮] દીક્ષા યોગાદિ વિધિ			
[૧૩૯] ૪૫ આગમ મહાપૂજન વિધિ			
[૧૪૦] આચારાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧
[૧૪૧] સૂત્રવૃત્તાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૨
[૧૪૨] સ્થાનાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૩
[૧૪૩] સમવાયાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૪
[૧૪૪] ભગવતીઅન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૫/૬
[૧૪૫] જ્ઞાતાધર્મકથાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૭
[૧૪૬] ઉપાસકદશાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૭
[૧૪૭] અન્તકૃદ્દશાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૭
[૧૪૮] અનુત્તરોપપાતિકદશાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૭
[૧૪૯] પ્રશ્નવ્યાકરણાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૭
[૧૫૦] વિપાકશ્રુતાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૮
[૧૫૧] ઔપપાતિકઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૮
[૧૫૨] રાજપ્રશ્નિયઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૮
[૧૫૩] જીવાજીવાભિગમઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૯
[૧૫૪] પ્રજ્ઞાપનાઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૦/૧૧
[૧૫૫] સૂર્યપ્રજ્ઞાસિઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૨
[૧૫૬] ચન્દ્રપ્રજ્ઞાસિઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૨
[૧૫૭] જમ્બૂદ્વીવપ્રજ્ઞાસિઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૩
[૧૫૮] નિરયાવલિકાઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૪
[૧૫૯] કલ્પવતંસિકાઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૪
[૧૬૦] પુષ્પિતાઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૪
[૧૬૧] પુષ્પચૂલિકાઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૪
[૧૬૨] વર્ણિદસાઉપાન્ગસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૪
[૧૬૩] ચતુઃશરણપ્રકીર્ણકસૂત્ર સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૪
[૧૬૪] આતુરપ્રત્યાઘ્યાનપ્રકીર્ણકસૂત્રં સટીકં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૪
[૧૬૫] મહાપ્રત્યાઘ્યાનપ્રકીર્ણકસૂત્રં સચ્ચાયં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૪
[૧૬૬] ભક્તપરિજ્ઞાપ્રકીર્ણકસૂત્રં સચ્ચાયં		આગમસુત્તાણિ	સટીકં-૧૪

[૧૬૭]	તંદુલવૈચારિકપ્રકીર્ણકસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૧૪
[૧૬૮]	સંસ્તારકપ્રકીર્ણકસૂત્રં સચ્ચાયં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૧૪
[૧૬૯]	ગચ્છાચારપ્રકીર્ણકસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૧૪
[૧૭૦]	ગણિવિદ્યાપ્રકીર્ણકસૂત્રં સચ્ચાયં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૧૪
[૧૭૧]	દેવેન્દ્રસ્તવપ્રકીર્ણકસૂત્રં સચ્ચાયં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૧૪
[૧૭૨]	મરણસમાધિપ્રકીર્ણકસૂત્રં સચ્ચાયં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૧૪
[૧૭૩]	નિશીઘછેદસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૧૫-૧૬-૧૭
[૧૭૪]	બૃહત્કલ્પછેદસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૧૮-૧૯-૨૦
[૧૭૫]	વ્યવહારછેદસૂત્રં સટીકં	આગમ સુત્તાણિ સટીકં-૨૧-૨૨
[૧૭૬]	દશાશ્રુતસ્કન્ધછેદસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૨૩
[૧૭૭]	જીતકલ્પછેદસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૨૩
[૧૭૮]	મહાનિશીઘસૂત્રં (મૂલં)	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૨૩
[૧૭૯]	આવશ્યકમૂલસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૨૪-૨૫
[૧૮૦]	ઓષનિર્ચુક્તિમૂલસૂત્રં સટીકં	આગમ સુત્તાણિ સટીકં-૨૬
[૧૮૧]	પિષ્ઠનિર્ચુક્તિમૂલસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૨૬
[૧૮૨]	દશવૈકાલિકમૂલસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૨૭
[૧૮૩]	ઉત્તરાધ્યયનમૂલસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૨૮-૨૯
[૧૮૪]	નન્દી-ચૂલિકાસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૩૦
[૧૮૫]	અનુયોગદ્વારચૂલિકાસૂત્રં સટીકં	આગમસુત્તાણિ સટીકં-૩૦

પ્રકાશન ૧૩૯ થી ૧૮૫ આગમશ્રુત પ્રકાશને પ્રગટ કરેલ છે.

—: સંપર્ક સ્થળ :-

‘આગમ આરાધના કેન્દ્ર’

શીતલનાથ સોસાયટી-વિભાગ-૧, ફ્લેટ નં-૧૩, ૪થે માળે
શ્રી નમિનાથ જૈન દેરાસરજી પાછળ, બ્હાઈ સેન્ટર, ખાનપુર
અમદાવાદ-૧

“आगमसुत्ताणि-सटीकं” भाग १ थी ३० नुं विवरण

आगमसुत्ताणि	समाविष्टाआगमाः
भाग-१	आधार
भाग-२	सूत्रकृत
भाग-३	स्थान
भाग-४	समवाय
भाग-५-६	भगवती (अपरनाम व्याख्याप्रज्ञप्ति)
भाग-७	ज्ञाताधर्मकथा, उपासकदशा, अन्तकृद्दशा, अनुत्तरोपपातिकदशा, प्रश्नव्याकरण
भाग-८	विपाकश्रुत, औपपातिक, राजप्रश्निय
भाग-९	जीवाजीवाभिगम
भाग-१०-११	प्रज्ञापना
भाग-१२	सूर्यप्रज्ञप्ति, चन्द्रप्रज्ञप्ति
भाग-१३	जम्बूद्वीपप्रज्ञप्ति
भाग-१४	निरवायलिका, कल्पवतंसिका, पुष्पिका, पुष्पचूलिका वण्णदशा, चातुःशरण, आतुरप्रत्याख्यान, महाप्रत्याख्यान, भक्तपरिज्ञा, तन्दुलैव्यारिक, संस्कारक, फल्यचार, गणिविद्या, देवेन्द्रस्तव, मरणसमाधि
भाग-१५-१६-१७	नीशीथ
भाग-१८-१९-२०	बृहत्कल्प
भाग-२१-२२	व्यवहार
भाग-२३	दशाश्रुतस्कन्ध, जीतकल्प, महनिशीथ
भाग-२४-२५	आवश्यक
भाग-२६	ओघनिर्युक्ति, पिण्डनिर्युक्ति
भाग-२७	दशवैकालिक
भाग-२८-२९	उत्तराध्ययन
भाग-३०	नन्दी, अनुयोगद्वार

श्रुतिः

चूर्णः

भाष्यं

निर्मुक्तिः

मूलं